

មាគ៌ាឆ្ពោះទៅរក
សមភាព
យេនឌ័រ

ចក្រវិទ្យា និងក្រុមការងារ
អង្គការស៊ីលការ
ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៥

UNIFEM is the women's fund at the United Nations. It provides financial and technical assistance to innovative programmes and strategies that promote women's human rights, political participation and economic security. UNIFEM works in partnership with UN organizations, governments and non-government organization (NGOs) and networks to promote gender equality. It links women's issues and concerns to national, regional and global agendas by fostering collaboration and providing technical expertise on gender mainstreaming and women's empowerment strategies.

This publication has been developed in cooperation and with support of the GTZ sector project

"Strengthening Women's Rights" on behalf of the German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development (BMZ).

Written by Lee Waldorf, with research by Shelley Inglis

Acknowledgements:

A number of individuals have provided suggestions and support that have greatly assisted in the development of this publication, and we would particularly like to thank Barbara Adams, Carol Barton, Mara Bustelo, Nanette Braun, Noeleen Heyzer, Chandni Joshi, Osnat Lubrani, Zina Mounia, Juliane Osterhaus, Leigh Pasqual, Joanne Sandler, Hanna Beate Schoepp-Schilling and Damira Sartbaeva for their contributions.

មាតិកា

សេចក្តីផ្តើម	១
អារម្ភកថា	៣
របៀបវារៈសហស្សវត្សរ៍នៃសមភាពយេនឌ័រ	៦
កំណត់សមភាពយេនឌ័រទៅក្នុងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍	១២
ផ្សារភ្ជាប់គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ទៅនឹង CEDAW និងកិច្ចប្រជុំប៉េកាំង	១៨
គោលដៅទី ១	២០
គោលដៅទី ២	២៦
គោលដៅទី ៣	៣០
គោលដៅទី ៤ និង ៥	៣៦
គោលដៅទី ៦	៤០
គោលដៅទី ៧	៤៤
គោលដៅទី ៨	៤៨
ធនធានព័ត៌មានអេឡិចត្រូនិច	៥២
ឯកសារយោង	៥៣

សេចក្តីផ្តើម

ប្រទេសកម្ពុជាបានចុះសន្ធិសញ្ញាជាច្រើន នៅពេលដែលសន្ធិសញ្ញាអឺរ៉ុបប្រាំបីសតវត្សរ៍បានបង្កើតឡើង នៅចុងឆ្នាំ ១៩៩១ ។ ក្នុងចំណោមសន្ធិសញ្ញាទាំងនោះមាន អនុសញ្ញាស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងលើស្ត្រីភេទ (CEDAW) ហើយដែលមានកិច្ចប្រជុំបើកាំងនៅឆ្នាំ ១៩៩៥ ដើម្បីជាភារិយាការអនុវត្ត និងដាក់ចេញនូវការព្យាបាលប្រទេសជាហត្ថលេខីទាំងឡាយដែលក្នុងនោះមានប្រទេសកម្ពុជាមួយផងដែរ ។

សន្ធិសញ្ញា CEDAW ជាសន្ធិសញ្ញាចែងអំពីសិទ្ធិរបស់ស្ត្រី ដែលជាមធ្យោបាយ និងនាំទៅដល់ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍និងក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។

នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០០ ប្រទេស ១៨៩ ដែលជាសមាជិកអង្គការសហប្រជាជាតិ បានចុះសន្ធិសញ្ញាទទួលយក គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ (MDGs) ដើម្បីបើកច្រកឱ្យសំរាប់ឈានឆ្ពោះទៅមុខធ្វើឱ្យមានសមភាពយេនឌ័រ ។ គោលដៅទាំងនេះជាសក្តានុពលដ៏ប្រសើរ ហើយជាមធ្យោបាយ ដែលត្រូវយកចិត្តទុកដាក់លើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ ដោយគិតថាជោគជ័យនៃគំរោងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ក៏អាស្រ័យដោយសក្តានុពលនៃការចូលរួមរបស់ស្ត្រី ។

សៀវភៅនេះបានរៀបចំឡើងដោយ UNIFEM ក្នុងគោលបំណងបញ្ជ្រាបសន្ធិសញ្ញា CEDAW និងកិច្ច ប្រជុំបើកាំងនៅក្នុងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ (MDGs) ដែលជាមាតិកាឆ្ពោះទៅរកសមភាពយេនឌ័រហើយ ជាឧបករណ៍ទាំបាត់ ក្នុងការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រ និងវិធានការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព ។

អង្គការសិលករ យល់ឃើញថា ខ្លឹមសារនៃសៀវភៅនេះ និងជួយជាចំណេះដឹង និងជាឧបករណ៍ក្នុងការរៀបចំអនុវត្តន៍ និងការតាមដានវាយតម្លៃរាល់កម្មវិធីរបស់ស្ថាប័នជាតិ និងសង្គមស៊ីវិលទាំងអស់ក្នុងការសម្រេចបានគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា (CMDG) ។

ការបកប្រែ និងបោះពុម្ពផ្សាយសៀវភៅនេះស្ថិតនៅក្រោមការគាំទ្រពីយេនឌ័រ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ។ យើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណដល់ម្ចាស់អំណោយទាំងអស់ រួមមាន UNIFEM, UNDP និង Japan Wid Fund ដែលផ្តល់លទ្ធភាព ក្នុងការបោះពុម្ពសៀវភៅឯក សារនេះ ។

ជីដា ឃី
នាយិកាអង្គការសិលករ

NOELEEN HEYZER
នាយិកាប្រតិបត្តិ UNIFEM

សេចក្តីប្រកាសសហស្សវត្សរ៍ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ (MDGs) បានបើកច្រកថ្មីសំរាប់ឈានឆ្ពោះទៅមុខនៃសមភាពយេនឌ័រ ។ គោលដៅទាំងនេះ ដែលធ្លាប់ជាសក្តានុពលដ៏ប្រសើរនោះ អាចជាមធ្យោបាយ ដែលតាមរយៈនេះការទំនាក់ទំនង រវាងវិសមភាពយេនឌ័រ ការមិនយកចិត្តទុកដាក់ការបម្រោកបម្រាបសក្តានុពលមនុស្សជាតិ និងការចេះតែបន្តវិវឌ្ឍន៍សហគ្រាស ត្រូវបានពង្រឹងយកចិត្តទុកដាក់ ហើយជាចុងក្រោយទទួលបានជោគជ័យ ។ សេចក្តីប្រកាសគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍នោះ បានទទួលស្គាល់ថាការកាត់បន្ថយកំរិតនៃភាពក្រីក្រដែលប្រកបដោយអត្ថន័យខ្លីមសារ និងនិរន្តរភាពនោះវាអាស្រ័យលើឆន្ទៈរបស់យើងក្នុងការប្រឈមមុខចំពោះតថភាពជាក់ស្តែង ដែលពាក់កណ្តាលនៃប្រជាពលរដ្ឋពិភពលោក មានយុវតី និងស្ត្រី ហើយពួកគេទាំងនោះ មិនទទួលបានប្រយោជន៍ និងស្ថិតនៅក្នុងភាពរងគ្រោះជាប្រព័ន្ធ ។ កិច្ចការនេះអាស្រ័យលើការតាំងចិត្ត មិនងាករបស់យើង ចំពោះជំហានទាំបាត់ដើម្បីឈប់បាត់នូវវិសមភាពនេះ ។

ដោយសារតែគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ បានក្លាយជាចំណុចស្នូលនៃកម្មវិធីរួមដែលលើកឡើងដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ រួមទាំងសហគមន៍ផ្តល់ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផងដែរ ដោយពួកគេទាំងអស់គ្នាដើរតួនាទី ជាក្រសួងម៉ាស៊ីនសំរាប់ការផ្លាស់ប្តូរដែលប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពយ៉ាងពិតប្រាកដមួយ ។ ប៉ុន្តែភារកិច្ចនៃមាស្ថានៈសំខាន់ ជាងភាពជាក់ស្តែងនៃការរួមផ្សំកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍គឺ

HEIDEMARIE WIECZORK-ZEUL
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសហប្រតិបត្តិការ សេដ្ឋកិច្ចនិងអភិវឌ្ឍន៍

ជាការសម្រេចជាងកងខ្លួន ក្នុងកិច្ចពិគ្រោះប្រឹងប្រែង ដើម្បីសំរេចឱ្យបានគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍នោះ គេត្រូវតែដាក់បញ្ចូលទស្សនវិស័យដែលបានចែងស្រាប់ នៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសសហស្សវត្សរ៍ ។ នៅពេលដែលគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ត្រូវបានកំណត់ច្បាស់ ដោយមានពេលវេលាច្បាស់លាស់ អាចវាស់វែងបាន មានចំណុចដៅនិងសូនមករសំរាប់ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនោះ គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ទាំងនោះអាចផ្តល់អោយយើងនូវការបើកផ្លូវដ៏ទូលំទូលាយមួយ សម្រាប់គំរោងការងារ ដែលត្រូវចាប់ផ្តើម

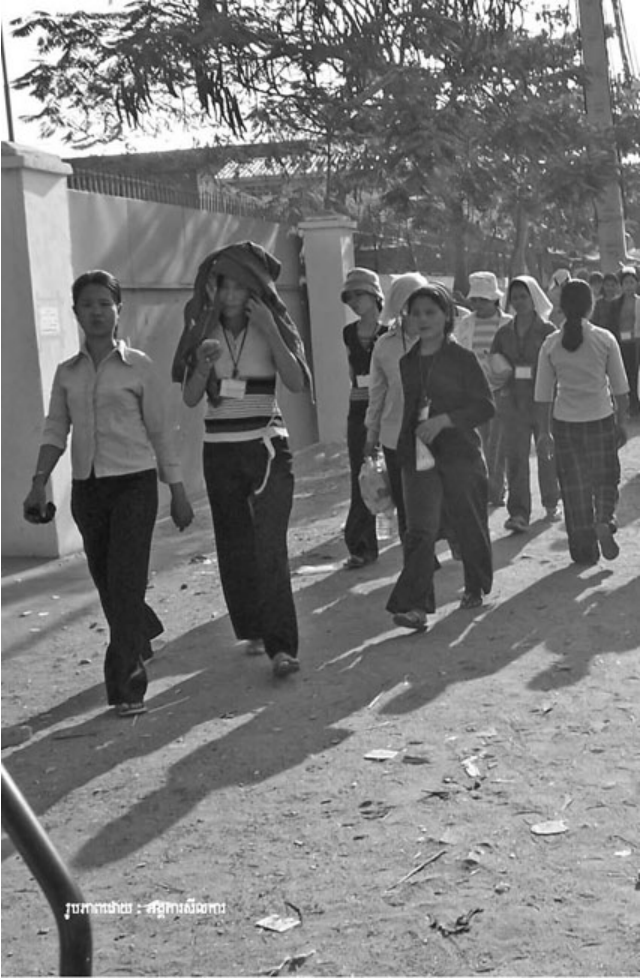
អារម្ភកថា

ទស្សនវិស័យដែលបានបង្ហាញអោយឃើញច្បាស់នៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសសហស្សវត្សរ៍ គឺជាទស្សនវិស័យមួយដែលមូលនិធិសហប្រជាជាតិសំរាប់ស្ត្រី (UNIFEM) និងក្រសួងសហព័ទ្ធដើម្បីសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ច និង អភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីម៉ង់ដ៍ (BMZ) ចូលរួមចំណែកយ៉ាងពេញលេញ

។ BMZ ផ្តល់សារៈសំខាន់ខ្ពស់ចំពោះការយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិមនុស្សជាស្ត្រី ជាជាគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍នៅក្នុងសិទ្ធិរបស់ខ្លួន និងមាត់ទុកថាជាចក្រយោងសំខាន់ ដើម្បីសម្រេចបានការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការអនុវត្តន៍ប្រកបដោយនិរន្តរភាព ។ UNIFEM បានដាក់បញ្ចូលការយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិមនុស្សជាស្ត្រីនៅក្នុងសមភាពយេនឌ័រ ដែលជាក្របខណ្ឌការងារដ៏មានតម្លៃទូទៅលើគ្រប់ផ្នែក និងជាការដោះដៅក្នុងក្រោយនៃផ្នែកទាំងអស់របស់កិច្ចការរបស់ខ្លួន ចាប់ពីការដាក់ផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច ការកសាងសន្តិភាព រហូតដល់ការប្រយោជន៍និងការរីករាលដាលនៃជីវិតអេដស៍ និងអំពើហិង្សាលើស្ត្រី ។ UNIFEM និង BMZ សង្ឃឹមថា ចរនាមនេះនឹងទៅជាការចូលរួមវិភាគទាយយ៉ាងសំខាន់ចំពោះកិច្ចការដែលយើងកំពុងរៀបរាប់ធ្វើ ដើម្បីធ្វើអោយការសម្បូរនៃសេចក្តីប្រកាសសហស្សវត្សរ៍ក្លាយជាការពិត ដោយរួមគ្នាធ្វើជាអ្នកតស៊ូមតិខាងសមភាពយេនឌ័រ ជុំវិញពិភពលោក ។

NOELEEN HEYZER
នាយិកាប្រតិបត្តិ UNIFEM

HEIDEMARIE WIECZORK-ZEUL
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសហប្រតិបត្តិការ សេដ្ឋកិច្ចនិងអភិវឌ្ឍន៍

រូបភាពដោយ : វិទ្យាសាស្ត្រសិល្បៈ

កម្មវិធី

សមភាពយេនឌ័រ

ប្រចាំសហស្សវត្សរ៍

យោងទៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ (MDGs) បាន កើតចេញមកពីសេចក្តីប្រកាសសហស្សវត្សរ៍ ដែលមិនធ្លាប់ មានពីមុនមក ដែលមានការបូជនីយ៍ជាសាកលដោយ ប្រទេសជាសមាជិកអង្គការសហប្រជាជាតិចំនួន ១៨៩ នៅឆ្នាំ ២០០០ ។ នៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសសហស្សវត្សរ៍ សមាជិក អង្គការសហប្រជាជាតិទាំងនោះ រួមគ្នា ធ្វើការជំរុញឲ្យស្ត្រីស្មើគ្នាជាសាកលនេះ ដើម្បីកែលម្អស្ថានភាព មនុស្សជាតិរោងកាន់តែឆ្ងល់ឆ្ងើង នៅលើពិភពលោក លើស្តីពីអភិវឌ្ឍន៍សន្តិភាពនិងសន្តិសុខ ការការពារបរិស្ថាន ព្រមទាំងសិទ្ធិមនុស្ស និង ប្រជាធិបតេយ្យ ។

ភាពចាំបាច់បំផុតនៃការលើកស្ទួយសិទ្ធិមនុស្ស សំរាប់មនុស្សទាំងអស់ ដើម្បីសំរេចនូវ ទស្សនវិស័យនេះ ត្រូវបានចូលរួមក្នុងយ៉ាងច្បាស់នៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសនេះ ។ ជាពិសេសការលើក ស្ទួយសិទ្ធិស្ត្រីអោយមានភាព ស្មើគ្នានឹងបុរស ត្រូវបានគេទទួលស្គាល់ថាជាការចាំបាច់ឥតប្រកែកបាន សំរាប់ការរីកចម្រើន ។ សេចក្តីប្រកាសនេះ ប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងមុតមាំថា ‘ ប្រឆាំងនឹងអំពើហិង្សាដើម្បីគ្រប់ រូបភាព និងអនុវត្តអនុសញ្ញា ស្តីអំពីការលុបបំបាត់ រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងលើស្ត្រីភេទ (CEDAW)’ ហើយសេចក្តីប្រកាសនេះបន្តទទួលស្គាល់នូវសារៈសំខាន់នៃការលើកស្ទួយសមភាពយេនឌ័រ និងការផ្តល់ សិទ្ធិអំណាចដល់ស្ត្រី ថាជាមតិដ៏មានប្រសិទ្ធភាព ចំពោះការប្រយុទ្ធ ប្រឆាំងនឹងភាពក្រីក្រ ការអត់ឃ្លាន និងជំងឺព្រមទាំងជំរុញយ៉ាងពិតប្រាកដការអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយនិរន្តរភាព ។

ទន្ទឹមគ្នានេះដែរ សេចក្តីប្រកាសសហស្សវត្សរ៍នេះបញ្ជាក់ឡើងវិញនូវតួនាទីសំខាន់នៃសម ភាពយេនឌ័រ ដែលកើតពីទស្សនវិស័យរបស់សន្និសីទពិភពលោកលើកទី៤ នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ស្តីពីស្ត្រីនៅទីក្រុងប៉ារីស ឆ្នាំ ១៩៩៥ និងសន្និសីទពិភពលោកសំខាន់ៗដទៃទៀត ដូចជាសន្និសីទទីក្រុង វីយ៉ាណាប្រទេស និងការអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ ១៩៩២ សន្និសីទទីក្រុងវីយ៉ាណាស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ឆ្នាំ១៩៩៣ សន្និសីទទីក្រុងហ្សឺណែវប្រជាពលរដ្ឋ និងការអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ១៩៩៤ សន្និសីទកំពូលពិភពលោក ទីក្រុង កូរ៉េណហ្គេហ្សេដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍សង្គម ឆ្នាំ១៩៩៥ និងសន្និសីទ ទីក្រុងអ៊ីស្តេងប៊ុលស្តីពីកតិកាសិទ្ធិមនុស្ស ឆ្នាំ១៩៩៦ ។ សន្និសីទពិភពលោកទាំងអស់នេះ ដែលរៀបចំឡើងដោយអង្គការសហប្រជាជាតិនៅ ទសវត្សរ៍៩០ បានផ្តល់សន្ទុះសំរាប់សហគមន៍អន្តរជាតិ មកជួបជុំគ្នានៅសន្និសីទកំពូលសហស្សវត្សរ៍ ឆ្នាំ២០០០ ដើម្បីយល់ព្រមលើជំហានចាំបាច់ក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងស្វែងរកការអភិវឌ្ឍន៍

ប្រកបដោយនិរន្តរភាព ហើយសេចក្តីប្រកាសសហស្សវត្សរ៍បានបង្កើតនូវការប្តេជ្ញាចិត្តថ្មី ដោយប្រទេសសមាជិកទាំងអស់នៅក្នុងសន្និសីទទាំងនេះ ។

ការតាំងចិត្តសំខាន់ៗទាំង ៨ ចំណុច ដែលបានប្តេជ្ញានៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសសហស្សវត្សរ៍បានធ្វើមបង្កើតជា **គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍** ដូចខាងក្រោម ៖

- ១. ការលុបបំបាត់ភាពក្រីក្រ និងភាពអត់ឃ្នាន
- ២. សម្រេចនូវការអប់រំបឋមសិក្សាជាសកល
- ៣. លើកស្ទួយសមភាពយេនឌ័រ និងផ្តល់វិសោធន៍ដល់ស្ត្រី
- ៤. កាត់បន្ថយមរណៈរបស់កុមារ
- ៥. ពង្រឹងសុខភាពរបស់មាតា
- ៦. ប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងជំងឺអេដស៍ ជំងឺគ្រុនចាញ់ និងជំងឺដទៃទៀត
- ៧. ធានានិរន្តរភាពបរិស្ថាន
- ៨. ពង្រីកភាពងៃត្នជាសកលដើម្បីការអភិវឌ្ឍន៍

គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ (MDGs) មានចំណុចនៅសាកល១៦និងសូចនាករសាកល ៤៨ ជាគោលសំរាប់អនុវត្តតាម ។ គោលដៅសហស្សវត្សរ៍ ចំណុចទាំងនេះ និងសូចនាករខ្លះបញ្ចាំងនូវការធ្វើកិច្ចការរួមគ្នា ដើម្បីជំរុញសកម្មភាពអោយបានលឿន និងមានប្រសិទ្ធភាពធានាទៅរកការសំរេចជោគជ័យ លើការអភិវឌ្ឍន៍ និងការលុបបំបាត់ភាពក្រីក្រតាមមិលដៅនៃសេចក្តីប្រកាស ។ ចំណុចទាំងនេះ និងសូចនាករ បង្កើតឡើងដើម្បីផ្តល់ ជាឧទាហរណ៍ ប្តូរទ្វេដងនៃការវិនិយោគរបស់រដ្ឋបាលប្រទេសទាំងឡាយមានការរីកចំរើន ឈានទៅរកការ សំរេចគោលដៅនោះ ហើយដំណើរស្វែងរកនោះ កំពុងត្រូវបានបំពេញប្រមាណជាទៀងទាត់ នៅតាមប្រទេសមីមួយៗ តាមរយៈរបាយការណ៍គោលដៅសហស្សវត្សរ៍ ថ្នាក់ជាតិ ។

ការសំរេចបាននូវ **គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍** (MDGs) ត្រូវដាក់ជាការទិសដៅសំរាប់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ទាំងរដ្ឋាភិបាលជាតិ ប្រព័ន្ធសហប្រជាជាតិ ក៏ដូចជាស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ អន្តរជាតិ ។ ការពិតដែលជារូបរាង ដើម្បីដោះស្រាយវិសមភាពយេនឌ័រ ត្រូវបានបញ្ជាក់នៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសសហស្សវត្សរ៍ ហើយមានទាំងគោលដៅសមភាពយេនឌ័រ ដែលមានចែងយ៉ាងជាក់លាក់នៅក្នុង

គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ត្រូវទាំងមានការទទួលស្គាល់ច្បាស់ថា សមភាពយេនឌ័រគឺជាគោលដៅសំខាន់សំរាប់ធ្វើអោយសំរេចនូវគោលដៅទាំងអស់ ជាមួយការវិញ បានសេចក្តីថា MDGs ផ្តល់នូវឱកាសដ៏មានតម្លៃសំរាប់ជំរុញអោយកម្មវិធី សមភាពយេនឌ័រ ឈានទៅសំរេចគោលដៅ ។

ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ អ្នកធ្វើការតស៊ូមតិផ្នែកសិទ្ធិមនុស្សអំពីបញ្ហាស្ត្រីជាច្រើន បានកត់សំគាល់ថា សមភាពយេនឌ័រ ដែលជាការព្រួយបារម្ភទាំងអស់គ្នា ដើម្បីសំរេចបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ទាំងអស់ នោះមិនបានដូចបញ្ហាអោយបានល្អ គ្រប់ជ្រុងជ្រោយនៅក្នុងចំណុចនៅ និងសូន្យនៃការជាសាកល្បង ទេ ។ គេមានការព្រួយបារម្ភថា កាតព្វកិច្ច និងការប្តេជ្ញាចិត្តទូលំទូលាយដែលបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុង សន្ធិសញ្ញា CEDAW ក្នុងកិច្ចប្រជុំបំប៉នសំរាប់ប្រតិបត្តិការ និងក្នុងឯកសារត្រូវត្រៀមថ្នាក់តំបន់ និងថ្នាក់ពិភពលោក ផ្សេងៗទៀត មិនបានបង្ហាញអោយបានល្អ ។ ប៉ុន្តែអ្នកធ្វើការតស៊ូមតិជាច្រើនបានជំនះឧបសគ្គនេះ ដោយអំពាវនាវ អោយមាន ការដាក់បញ្ចូលចំណុចនៅឆ្នើយបន្ថែមយេនឌ័រ និងសូន្យនៃការនៅកំរិតជាតិបានកាន់តែច្រើន និងទូលំ ទូលាយថែមទៀត ។ សំខាន់ជាងនេះទៀត ចំពោះបញ្ហាវាស់វែង និងការសរសេររបាយការណ៍ ជាការពិតយុទ្ធសាស្ត្រត្រឹមត្រូវដែលនឹងត្រូវប្រកាន់យកដើម្បីសំរេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ត្រូវតែសង្កត់ធ្ងន់លើគំនិត ដូចផ្តើមសមភាពយេនឌ័រ ប្រសិនបើពួកគេចង់បានទទួលជោគជ័យ ។ ដូចដែលរបាយការណ៍ការអភិវឌ្ឍន៍ សិទ្ធិមនុស្សបានបញ្ជាក់ថា "សមភាពយេនឌ័រជាស្នូលនៃគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ដែលត្រូវសំរេចអោយបាន តាំងពីការលើកកំពស់សុខភាពការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងជំងឺឆាឆា ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ចំណាកស្រុកនិងការបំបាត់ការអត់ឃ្លានការបង្កើនការអប់រំនិងការបន្ថយមរណៈភាពរបស់កុមារ ការបង្កើនឱកាសទទួលបានទឹកស្អាតប្រើប្រាស់ និងការធានា អោយបាននូវនិរន្តរភាពបរិស្ថាន" ។

មានន័យមួយ សំរាប់ការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងវិសមភាពយេនឌ័រ នៅក្នុងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ប៉ុន្តែក្នុងនោះការព្រួយបារម្ភអំពីសមភាពយេនឌ័រក្នុងក្របខណ្ឌការងារទូលំទូលាយជាសកល តែងលេចឡើងនៅក្នុង ទ្រង់ទ្រាយសាមញ្ញមួយ ។ តើ MDGs នឹងបញ្ចូលសហគមន៍អន្តរជាតិទៅពិធីប្រមើលជាថ្មី ការងើរឡើងក្រោយ របស់ខ្លួនពីបញ្ហាសុភមង្គលដែលត្រូវតែប្រឈមមុខនៅពេលខាងមុខឬទេ? អ្នកធ្វើការតស៊ូមតិខាងសមភាពយេនឌ័រ បានប្រឹងប្រែងធ្វើការមិនចេះនឿយហត់ ដើម្បីធានាបំពេញកាតព្វកិច្ច និងការប្តេជ្ញាចិត្តក្នុងសន្ធិសញ្ញា CEDAW និងកិច្ចប្រជុំក្រុងបំប៉នហើយ ឥឡូវនេះមានលទ្ធផលបំភ្លឺនៅក្នុងទម្រង់ច្បាប់ប្រកបដោយយេនឌ័រ ដូចជាមាន វាក្យខណ្ឌចែងក្នុងធម្មនុញ្ញ

មានការសំរេចចិត្តប្រកបដោយការពិចារណា មានគោលនយោបាយ មានទោសផ្តុំ រដ្ឋាភិបាលនិងការ
បែងចែកធនធាន ដែលនិយាយទាក់ទងដល់សមភាពយេនឌ័រ ។ តើ MDGs នឹងបង្វែរការយកចិត្ត
ទុកដាក់ និងការប្តេជ្ញាចិត្តត្រូវបានដំណើរការសមភាពយេនឌ័រដែលយើងបានខិតខំធ្វើការ អស់រយៈពេលយូរ
មកហើយ ដើម្បីប្រសិទ្ធភាពប្រយោជន៍ណា?

ឱកាសដែលបានផ្តល់ដោយ MDGs អាចត្រូវបានចាប់យក ប្រសិនបើយើងនៅតែពោរពេញ
ស្មារតីនៃ សេចក្តីប្រកាសនោះ ដោយមិនបន្ថយកំរិតគុណភាពនៃការវិភាគ និងយុទ្ធសាស្ត្រសមភាពយេនឌ័រ
ដែលមានស្រាប់ និងដោយមិនធ្វើអោយការទទួលស្គាល់នៃដំណើរការសមភាពយេនឌ័រដែលបាន
បង្កើតឡើងហើយនោះ ចុះខ្សោយ ។ ការខិតខំប្រឹងប្រែងដើម្បីសំរេចនូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍
មិនត្រឹមតែណែនាំ ដោយគោលបំណងចំណុចដៅ និងសូចនាករជាសាកលប៉ុណ្ណោះទេ តែអ្វីដែលសំខាន់
ជាងនេះទៅទៀតនោះ គឺការទទួលស្គាល់នូវសារៈ សំខាន់ចំបងនៃសេចក្តីប្រកាសសហស្សវត្សរ៍ ចំពោះរាល់
ការឈានទៅមុខ នៃការអភិវឌ្ឍន៍ ។

ដូច្នេះវិធីសាស្ត្រនៃការបោះពុម្ពផ្សាយដែលស្ទើរឡើងនៅក្នុងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍
មិនគាត់ទុកថាជាកម្មវិធីស្របគ្នានោះទេ ប៉ុន្តែជាយានចម្លើយសំរាប់ការអនុវត្តន៍សន្និសីទ CEDAW
និងកិច្ចប្រជុំបំប៉ែក ។ មានចំណុចជាច្រើនដែលផ្តល់ផលប្រយោជន៍ អាស្រ័យដោយការចាប់យកសន្និ
សីទ CEDAW កិច្ចប្រជុំបំប៉ែក និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ថាជាដំណើរការគាំទ្រគ្នាទៅ
វិញទៅមក ។ ការធ្វើការវិភាគឱ្យបានស៊ីជម្រៅ និង ទូលំទូលាយនៃដំណើរការវិសមភាពយេនឌ័រ នៅរាល់
ផ្នែក នៃនាករជីវិតរបស់ស្ត្រី ត្រូវបានបង្កើតឡើងរួចរាល់ហើយ តាមរយៈសន្និសីទ CEDAW និងកិច្ច
ប្រជុំបំប៉ែក និងការងារដែលត្រូវធ្វើស្តីពីគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ សហស្សវត្សរ៍ ។ យុទ្ធសាស្ត្រដែលមានប្រសិទ្ធ
ភាពជាច្រើនសំរាប់ការធ្វើអោយសំរេចនូវសមភាពយេនឌ័រ ត្រូវបានបង្កើតឡើងជាច្រើនទសវត្សរ៍
កន្លងមកហើយ តាមរយៈការប្រឹងប្រែង ដើម្បីអនុវត្តនូវសន្និសីទ CEDAW និងកិច្ចប្រជុំបំប៉ែក
ហើយវិធីសាស្ត្រដែល បានបង្ហាញអាចត្រូវបានបន្ថែមនិងប្រើប្រាស់នៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីសំរេចនូវគោល
ដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ហើយការណ៍នេះមិនក្រាន់តែជាអ្វីដែលសន្និសីទ CEDAW និងកិច្ចប្រជុំបំ
ប៉ែកអាចធ្វើបាន សម្រាប់គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍នោះទេ ។ ប្រសិនបើការប្តេជ្ញាចិត្ត និងធនធាន

ដែលបច្ចុប្បន្ននេះកំពុងត្រូវបានគ្រប់គ្រង អាចយកមកប្រើប្រាស់គាំទ្រសកម្មភាព ដើម្បីសំរេចគោលដៅ
អភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ហើយដែលយើងបានដឹងច្បាស់ពីតុលាការខ្មែររបស់សន្និសីទ CEDAW និងកិច្ច
ប្រជុំបំប៉ននោះ ការរីកចម្រើនក្នុងការអនុវត្តន៍គោលការណ៍ទាំងនោះ នឹងកើតមានក្នុងកម្រិតក្រោយៗ ។
សេចក្តីប្រកាសសហស្សវត្សរ៍អាចជឿតាមគំនិតនេះបាន ប្រសិនបើយើងជ្រើសរើសវា ។

របាយការណ៍គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ថ្នាក់ជាតិ

របាយការណ៍គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ថ្នាក់ជាតិដាក់ផែនការកំណត់អាទិភាព និង ដំណោះស្រាយ ដែលប្រទេសមួយនិងមនុស្សម្នាក់ ដើម្បីសំរេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ។ ចំនួនភាគរយដ៏ច្រើន នៃប្រទេសទាំងឡាយដែលបានអនុវត្ត ដើម្បីសំរេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ឥឡូវនេះកំពុងតែរៀបចំ ឬកំពុងចាប់ផ្តើមរៀបចំរបាយការណ៍ទាំងនោះ ។ ដំណើរការនេះមិនត្រឹមតែផ្តល់ ឱកាសសំរាប់ក្របខណ្ឌ ការងារនៃ គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ជាសាកលរបស់ប្រទេសនីមួយៗ ដើម្បី អោយមានដំណើរការប្រសើរទៅតាម ស្ថានភាពខ្លួនប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែមួយផ្នែកទៀត ក៏ចូលរួមចំណែកក្នុង ការធ្វើអោយមានសមភាពយេនឌ័រ ក្នុងគោលដៅ នីមួយៗ ឱ្យយកចិត្តទុកដាក់ផងដែរ ។

ដោយខាងមុខនិងមានបរិយាយពិស្តារនៅក្នុងភាគមី២ បញ្ហាសមភាពយេនឌ័រដែលលើកឡើង ក្នុងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍នីមួយៗ តែងជាប់ទាក់ទងទាំងស្រុងទៅនឹងសន្ធិសញ្ញា CEDAW និងកិច្ចប្រជុំប៉េកាំង ដូចជាអ្វីដែលជាអង្គការយេនឌ័រ និងអ្វីដែលទាមទារឱ្យសំរេចគោលដៅ នោះ ហើយដោយមិនមានការផ្លាស់ប្តូរពីក្របខណ្ឌការងារមួយ ទៅក្របខណ្ឌការងារមួយទៀតឡើយ ។ នេះគឺជាអត្ថប្រយោជន៍ដ៏ធំទេសមួយទៅពេលដែលមានការសន្យាជាមួយគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ អំពីកិច្ចការសមភាពយេនឌ័រ នៅក្នុងទសវត្សរ៍ ហើយដែលអ្នកតស៊ូមតិបានប្តេជ្ញាចិត្តចំពោះសន្ធិសញ្ញា CEDAW និងកិច្ចប្រជុំប៉េកាំង អាចយកទៅអនុវត្តបាន ដោយផ្ទាល់ ។ ខាងក្រោមនេះបង្ហាញពីជំហាន សំខាន់ៗមួយចំនួន :

■ ទំរង់អ្នកតស៊ូមតិផ្នែក CEDAW និងកិច្ចប្រជុំប៉េកាំងនៃការកាន់កាប់ភារកិច្ច

ការសរសេររបាយការណ៍គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ថ្នាក់ជាតិ គួរតែភ្ជាប់នឹងការពិគ្រោះ យោបល់ ជាមួយនិងផ្នែកដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗនៅក្នុងសង្គមអោយបានទូលំទូលាយ ។ ការស្វែងរកអ្នកជំនាញផ្នែក សមភាពយេនឌ័រ ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មាន ឬគំនិតទៅក្នុងរបាយការណ៍ គួរតែចាប់ផ្តើមជាមួយសន្ធិសញ្ញា CEDAW និង កិច្ចប្រជុំប៉េកាំង ។ ការឆ្លងកាត់ស្ថាប័នរដ្ឋា ភិបាលផ្សេងៗ រួមជាមួយអង្គការសង្គមស៊ីវិល និងរាជការមានក្រុមមួយ ចំនួនដែលត្រូវចូលរួមយ៉ាង សកម្មនៅក្នុងការអនុវត្តន៍ និងការត្រួតពិនិត្យលើសន្ធិសញ្ញា CEDAW ហើយដាក់បញ្ចូលផែនការ សកម្មភាពជាតិដែលធ្វើអោយកិច្ចប្រជុំប៉េកាំងមានប្រសិទ្ធភាព ។

**ចំណុចយុទ្ធសាស្ត្រ
សម្រាប់ប្រៀបធៀប :
មក្នុង MDGs ដើម្បី
សមភាពយេនឌ័រ**

■ **ធ្វើប្រយោជន៍សន្និសីទ CEDAW ទី១៧ ធុរ្យវិស័យ**
កំណត់សម្គាល់ស្ថានភាព

តំណែងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហប្រជាជាតិ ធុរ្យវិស័យ ១៧ តាមការណែនាំរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ដែល

រាយការណ៍អំពីការងារលើគោលដៅដែលបានរៀបចំ និងឧបសគ្គដែលត្រូវប្រទេស ។ ព័ត៌មានជាច្រើនទាក់ទងនឹង ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធសមភាពយេនឌ័រមិនទាន់បានប្រើប្រាស់ ឬប្រើប្រាស់ ជាទីទេពីត្រូវបានប្រើប្រាស់រាល់ជំនាញ នៅក្នុងរបាយការណ៍អង្គការមិនមែន រដ្ឋាភិបាល និងរដ្ឋាភិបាល ដែលបានធ្វើទៅតាម៖ កម្មវិធីការលុបបំបាត់ការរើសអើងលើស្ត្រីភេទកម្ពុជា ជាទីក្នុងរបាយការណ៍ ផ្សេងៗទៀត ដែលប្រហែលជាគំរូរបៀបចំនៅពេលដែលគេកំពុងប្រកាសរបាយការណ៍គោលដៅ អភិវឌ្ឍន៍សហប្រជាជាតិ ។ លើសពីនេះទៅទៀតការស្ថាបនាស្នូលមតិ និងរបាយការណ៍ដែលទាក់ទងទៅ នឹងស្ថានភាពសមភាពយេនឌ័រកំរិតជាតិ ត្រូវបានរៀបចំសំរាប់កិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំ ២០០៥ និងកិច្ចប្រជុំប្រចាំ ឆ្នាំ ២០០៦ ។ របាយការណ៍ទាំងអស់នេះ រួមមានព័ត៌មាន និងផ្នែកប្រកបដោយគុណភាពលំអិត ជាច្រើនស្តីពីវិសមភាព យេនឌ័រនៅក្នុងប្រទេស ។

■ **ប្រយោជន៍សន្និសីទ CEDAW ទី១៧ ធុរ្យវិស័យ**
កំណត់សម្គាល់ស្ថានភាព

តំណែងគោលដៅ និងស្ថានភាពសហប្រជាជាតិដែលបានរៀបចំ ឆ្នាំ ២០០៦ ក្របខណ្ឌការងារត្រូវបាន ទស្សន៍វិស័យសមភាពយេនឌ័រ ហើយពិតជាបានកែលម្អបាន ។ កិច្ចការទាំងអស់នេះបាន កែតម្រូវ និងបន្ថែមបន្ថយ ដើម្បីដាក់តម្រូវទៅនឹងបរិបទជាតិ នៅក្នុងរបាយការណ៍ គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហប្រជាជាតិ ។ ស្ថានភាពសមភាព យេនឌ័រមួយចំនួនណាដែលបាន តាក់តែងរួច ដើម្បីតម្រូវការអនុវត្តន៍សន្និសីទ CEDAW និងកិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំ គឺជាធនធានដែលមានប្រយោជន៍ ។ នៅពេលតាក់តែងស្ថានភាព តម្រូវការកិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំ និងសន្និសីទ CEDAW ក៏ជា មក្កទ្រទ្រង់ ដើម្បីធានាថាស្ថានភាពទាំងអស់នោះត្រូវបាន បង្កើតឡើងយ៉ាងសមស្រប សំរាប់ វាស់វែងការរីកចម្រើន ក្នុងការសម្រេចសមភាពយេនឌ័រ ។

■ **កែលម្អសមត្ថភាពស្ថិតិស្តីពីបញ្ហាសមភាពយេនឌ័រ**

គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ផ្នែកទាំងស្រុងទៅលើការប្រើប្រាស់មិនមែនស្ថិតិ ។ ចំណុចដៅ និង សូន្យទាំងអស់មានគោលបំណងធ្វើយ៉ាងណាអាចវាស់វែងបានជាស្របទៅនឹង ដែលប្រើប្រាស់មិនមែនដែលអាចប្រៀបធៀបបានរវាងប្រទេសនិងប្រទេស ឬតំបន់និងតំបន់ ។ មានករណីជាច្រើនដែលមិនមែនស្ថិតិស្តីពីបញ្ហាសមភាពយេនឌ័រដ៏សំខាន់បច្ចុប្បន្ននេះកំពុងខ្វះខាត ហើយការវិនិច្ឆ័យប្រើប្រាស់ថ្នាក់ជាតិ ដើម្បីវាស់វែងបានគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ផ្តល់នូវឱកាសសំរាប់ការពង្រឹងសមត្ថភាពលើវិស័យទាំងអស់នេះ ។ លទ្ធភាពនៃការទទួលបាន មិនមែនស្ថិតិ និងកែលម្អនោះ គឺជាការគាំទ្រតាមលំដាប់នូវការវិនិច្ឆ័យប្រើប្រាស់ខាងស្ថិតិទាំងអស់ ដើម្បីលើកស្ទួយសមភាពយេនឌ័រនៅក្នុងប្រទេស ។

■ **កំណត់ការវាស់វែងលើការអនុវត្តសម្របសម្រួល**

សម្មិសញ្ញា CEDAW និងកិច្ចប្រជុំបំប៉នអាចលើកបញ្ជាក់ ដើម្បីកំណត់សកម្មភាពដែលត្រូវការបំផុត នៅក្នុងផ្នែកនីមួយៗ នៅក្នុងបរិបទនៃប្រទេសខុសៗគ្នា តាមគោលដៅនីមួយៗ ។ នៅក្នុងប្រទេសជាច្រើន មិនដៅ ជាយុទ្ធសាស្ត្រនៃកិច្ចប្រជុំបំប៉នបានបំពេញបន្ថែមដោយផែនការសកម្មភាពថ្នាក់ជាតិ និងការពិនិត្យមើលឡើងវិញ ដែលបានធ្វើឡើងសំរាប់កិច្ចប្រជុំបំប៉ន+៥ និងកិច្ចប្រជុំបំប៉ន+១០ ។ នៅក្រោមសម្មិសញ្ញា CEDAW មិនមានត្រឹមតែកាតព្វកិច្ច ដែលរដ្ឋាភិបាលទាំងអស់ត្រូវបំពេញតាមផ្លូវច្បាប់ប៉ុណ្ណោះទេ តែជំហានដែលត្រូវធ្វើក្នុងកិច្ចប្រទេស ក្នុងការបំពេញតាមផ្លូវការនៃអនុសញ្ញា មានលើកបញ្ជាក់នៅក្នុងយោបល់សរុបនៃគណៈកម្មាធិការ CEDAW នោះដែរ ។ លើសពីនេះទៅទៀត គណៈកម្មាធិការបានផ្តល់នូវមត្តុទ្ទេសក៍យ៉ាងលំអិត រំពឹងបញ្ហាសំខាន់ជាច្រើន នៅក្នុងអនុសាសន៍ទូទៅរបស់ខ្លួន ដូចជារដំណើរការលើស្ត្រីរកមការវិទ្យាសុខភាព និងការចូលរួម ក្នុងធានាយោបាយ ។ ប្រភពទាំងអស់នេះអាចប្រើប្រាស់បានសំរាប់ការវាយតម្លៃលើការវាស់វែង សមភាព យេនឌ័រជាក់លាក់ ដែលអាចអនុវត្តវាបានទូទាំងគោលដៅនីមួយៗ ។

■ **ការត្រួតពិនិត្យ : ក្រុមការងារយុវជនកម្ពុជាកំណត់សមភាពយេនឌ័រ**

ការព្រាងរបាយការណ៍គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ថ្នាក់ជាតិ គឺជាជំហានមី១ក្នុងការផ្តួចផ្តើមដំណើរការត្រួតពិនិត្យ ដើម្បីធានាថា MDGs សំរេចការងារបាន ហើយរបាយការណ៍

ទាំងនេះ នឹងត្រូវស្ថិតក្រោមការ ពិនិត្យមើល និងកែសម្រួល តាមពេលវេលាដែលបានកំណត់ ត្រឹមត្រូវ ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ ហេតុការណ៍ នៃដំណើរការត្រួតពិនិត្យ រៀបចំយ៉ាងល្អ និងកើតមានពីរផ្សេងទៀត ផ្តល់ឱកាសអំណោយផល ដ៏មានតម្លៃជាយុទ្ធសាស្ត្រថែមទៀត សំរាប់ការប្តេជ្ញាចិត្តចំពោះសមភាពយេនឌ័រ ក្នុងពេលកំពុង និងបន្តដំណើរសំរេចគោលដៅ អភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ។ ដោយប្រើប្រាស់ដំណើរការត្រួតពិនិត្យ និងដំណើរការពិនិត្យសារឡើង វិញរបស់សន្និសីទ CEDAW និងកិច្ចប្រជុំប្រកាន់ ដើម្បីធានាការយកចិត្តទុកដាក់ ចំពោះការ រីកចំរើន ឧបសគ្គ និងការបរាជ័យក្នុងការអនុវត្តន៍វាស់វែងសមភាពយេនឌ័រ យោងតាម MDGs ករណីនេះអាចជួយធានាថា ការប្តេជ្ញាចិត្តកម្រិតជាតិ និងអន្តរជាតិលើចំណុះការងារយេនឌ័រ នៃគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍មិនចុះថយឡើយ ។

■ **សម័យប្រជុំ CEDAW**

រដ្ឋដែលជាកាតិណីអនុសញ្ញាទំនួន ១៧៩ ក្នុងនៃតុលា ២០០៤ ត្រូវតែរាយការណ៍ទៅឱ្យគណៈ កម្មាធិការ CEDAW រៀងរាល់៤ឆ្នាំម្តង ។ ក្នុងសម័យប្រជុំ២២ដងរៀងរាល់ឆ្នាំរបស់ខ្លួន គណៈ កម្មាធិការអនុវត្តជំនាញ របស់ខ្លួនដើម្បីពិនិត្យមើលរបាយការណ៍វាយតម្លៃការរីកចំរើន និងឧបសគ្គ ក្នុងការសំរេចនូវសមភាពយេនឌ័រ ដោយមានព័ត៌មានដែលអាចមានប្រយោជន៍ដែលហៅថា “របាយការណ៍ស្រមោល” អធិប្បាយអំពីស្ថានភាពប្រទេស ដែលស្នើឡើងដោយអង្គការស្ត្រីមិន មែនរដ្ឋាភិបាល (NGOs) ។ យោងតាមការពិនិត្យឡើងវិញដែលរួមបញ្ចូល ទាំងការពិភាក្សាជា មួយរដ្ឋាភិបាលផងនោះ គណៈកម្មាធិការ CEDAW បានផ្សព្វផ្សាយយោបល់សម្រេច ដោយ កំណត់រកឃើញនូវតុលាវិបត្តិ និងការខ្វះខាតដែលរដ្ឋាភិបាលគួរពិចារណាវិធានការអនុវត្តចប់ ទល់ ។

សន្និសីទ CEDAW ត្រូវរក្សាមានការលុបបំបាត់នូវគ្រប់រូបភាពនៃការរើសអើង លើជីវិតរបស់ស្ត្រីភេទ ក្នុងបំណងសំរេចបាននូវសមភាពយេនឌ័រ ។ ការផ្តួចផ្តើមតំណែងទាក់ទង នឹងសមភាពយេនឌ័រដែលរដ្ឋាភិបាលមាន និងមិនមានបង្កើតឡើងដើម្បីសំរេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ សហស្សវត្សរ៍ ក៏ដូចជាវិសាលភាពការងារចំពោះការផ្តួចផ្តើម ដែលបានទទួលការគាំទ្រដោយធន ធានហិរញ្ញវត្ថុ និងយន្តការចាំបាច់សំរាប់ធ្វើរក្សាមានប្រសិទ្ធភាព ផ្ទះ ហើយវាគឺជាការពិចារណា ដ៏សំខាន់សំរាប់គណៈកម្មាធិការ ។ នៅពេលរាយការណ៍អំពីការរីកចំរើនរបស់គេ ក្នុងការអនុវត្តន៍

អនុសញ្ញានោះ រដ្ឋាមាត្រូវតែបញ្ចូលព័ត៌មានអំពីការវាស់វែងថ្មី ដែលណែនាំអោយប្រើប្រាស់ នៅក្នុង បរិបទនៃគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ។ ហើយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលរបស់ ស្ត្រីអាចនាំមកទាំងជោគជ័យ និងការលំបាក ដល់ការយកចិត្តទុកដាក់របស់គណៈកម្មាធិការ ។ កន្លែងណាដែលគណៈកម្មាធិការ CEDAW ផ្តល់ដំបូន្មានសំរាប់ការផ្តួចផ្តើមកែលម្អអំពីនៃ សមភាពយេនឌ័រ តាមរយៈគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ការណែនាំអាចផ្តល់ឱ្យជាថ្មីនៅក្នុង ដំណើរការពិនិត្យមើល MDG ឡើងវិញ ។

■ កិច្ចប្រជុំបំប៉ន+១០

សម័យប្រជុំលើកទី៤៩នៃគណៈកម្មាធិការដែលធ្វើឡើងនៅទីក្រុងប៉េកាំង ស្តីពីស្ថានភាពស្ត្រី នៅថ្ងៃទី ២៨ កុម្ភៈ ដល់ថ្ងៃទី ១១ មីនា ឆ្នាំ២០០៥ និងផ្តល់នូវឱកាសសំរាប់ការធ្វើសម្រប អំពី សមភាពយេនឌ័រដោយ អ្នកនយោបាយជាធំខ្ពស់ក្នុងរដ្ឋាភិបាល ។ វានឹងចូលរួមនៅក្នុងការ ពិនិត្យមើលឡើងវិញនៃការរីកចម្រើន និងការលំបាកនូវការតាំងចិត្ត ដែលបានធ្វើឡើងនៅ កិច្ចប្រជុំបំប៉ន និងការកំណត់នូវឧបសគ្គបច្ចុប្បន្ន និងយុទ្ធសាស្ត្រសមស្រប សំរាប់អនាគត ។ នៅក្នុងការត្រៀមជំហានៈ រដ្ឋាភិបាលនិមួយៗនឹងបានធ្វើការវាយតម្លៃផ្ទាល់ខ្លួន ចំពោះ ការរីកចម្រើន ដោយផ្អែកលើតារាងសំណួររួម ហើយអង្គការសង្គមស៊ីវិលក៏មានឱកាសផ្តល់ព័ត៌មាន ជាមុន អំពីការរីកចម្រើន និងឧបសគ្គ ។ ព័ត៌មានស្តីអំពីការរីកចម្រើនក៏រួមប្រទេស ដែលបានផ្តល់ជូន និងត្រូវប្រចាំចំណុចទៅជារចាយការណ៍សាកល ដែលនឹងចេញផ្សាយដោយអង្គការអភិវឌ្ឍន៍ អង្គការសហប្រជាជាតិ ។

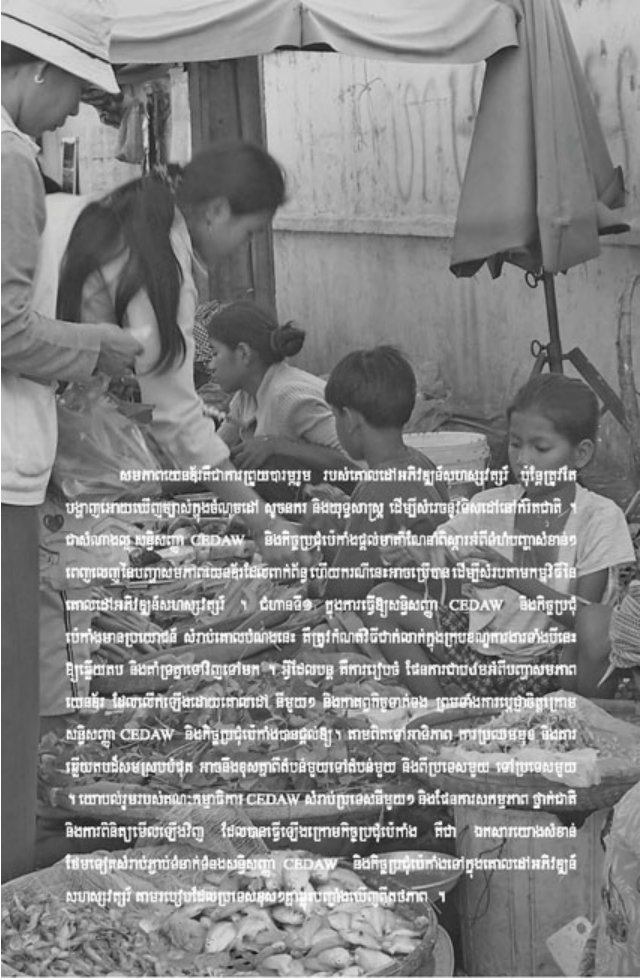
ការប៉ាន់ប្រមាណការរីកចម្រើន និង ការជំនះផ្សេងៗ ក៏ដូចជាកិច្ចប្រជុំបំប៉នដែលមាន ការរៀបចំ កិច្ចប្រជុំបំប៉ន+១០ និងផ្តល់ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងអនុសាសន៍ ដែលមានការព្រមព្រៀង ដោយគណៈប្រតិភូ រដ្ឋាភិបាលទាំងនោះ ។ ជាលទ្ធផល អនុសាសន៍នៃកិច្ចប្រជុំបំប៉ន +១០ នឹងឈាន ទៅបង្កើតកិច្ចប្រជុំកំពូល សហស្សវត្សរ៍ +៥ (ធ្វើនៅខែកញ្ញាឆ្នាំ២០០៥) ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌ មានលើការពិភាក្សាអំពីមតិឆ្ពោះទៅរកការលំបាកនូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ។

កិច្ចប្រជុំបំប៉ន+១០ ផ្តល់ឱកាសដើម្បីពង្រឹង និងផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើ ទំហំការងារនៃការមិនចំប្រឹងប្រែង អំពីសមភាពយេនឌ័រឈានទៅលំបាកគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ សហស្សវត្សរ៍ ។ ព័ត៌មានស្តីអំពីភាពគ្រប់គ្រាន់ នៃតំបន់ដែលមានស្រាប់ ដើម្បីលើកស្ទួយសមភាព

យេនឌ័រតាមរយៈគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ និងគំរោងសំណើ សំរាប់ការវាស់វែងដែលមាន ប្រសិទ្ធភាព ត្រូវតែបង្វែរទៅរកការយកចិត្តទុកដាក់របស់តំណាងរដ្ឋាភិបាល ។ អនុសាសន៍ដ៏ សំខាន់នៃសមភាពយេនឌ័រ ដែលមានពីកិច្ចប្រជុំបើកាំង+១០ និងកិច្ចប្រជុំកំពូលសហស្សវត្សរ៍ នឹងជា ឧបករណ៍ដ៏មានឥទ្ធិពល សំរាប់ប្រើក្នុងកិច្ចជាតិ ដើម្បីបង្កើនសកម្មភាពអោយកាន់តែ ប្រសើរឡើងទៅលើ សមភាពយេនឌ័រ ។

■ **ការបង្កើនសមភាពយេនឌ័រ**

ការប្រឹងប្រែងដើម្បីសំរេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ត្រូវមានការជួបប្រជុំគ្នាពីបណ្តាគ្រប់ លំដាប់ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងអង្គការសង្គមស៊ីវិលនានា ។ កិច្ចប្រជុំនេះផ្តល់ឱកាស ដើម្បីពង្រឹងការសំរួលរួម ស្តីអំពីការព្រួយបារម្ភអំពីសមភាពយេនឌ័រនិងលើកឡើងទៅដល់ កម្រិតគោលនយោបាយថ្មី និងកាន់តែខ្ពស់ ។ គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍នឹងចូលរួមជាវិភាគ ទានក្នុងការពង្រីកសមភាពយេនឌ័រ អោយទូលំទូលាយ និងពង្រឹងការត្រួតពិនិត្យ លើកស្ទួយ ការទទួលខុសត្រូវរបស់ភ្នាក់ងារតាមផ្នែក និងក្រសួងនានា ដែលទាក់ទងទៅនឹងចំណុចដៅ និងសូន្យករជាក់លាក់ ។ ប្រសិនបើការពិចារណាអំពីសមភាពយេនឌ័រ បានបញ្ចូលទៅក្នុង ការខិតខំប្រឹងប្រែងប្រកបដោយជោគជ័យ ដើម្បីសំរេចគោលដៅនោះ ដំណើរការ MDG នឹង ជួយបំរើក្នុងការ ពង្រីកយេនឌ័រអោយទូលំទូលាយទូទាំងកម្មវិធីផ្ទៃក្នុងជាតិ និងគោលនយោ បាយដែលមិនធ្លាប់មានពីមុនមក ។

សមភាពយេនឌ័រគឺជាការព្រួយបារម្ភរួម របស់គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ប៉ុន្តែត្រូវតែបង្ហាញអោយឃើញច្បាស់ក្នុងចំណុចដៅ សុខភាព និងយុទ្ធសាស្ត្រ ដើម្បីសំរេចនូវវិស័យដៅនៅកំរិតជាតិ ។ ជាសំណាងល្អ សមិសព្រា CEDAW និងកិច្ចប្រជុំបើកាំងជួន់មាតិណែនាំពិស្តារអំពីដំហែបញ្ជាសំខាន់ៗពេញលេញនៃបញ្ហាសមភាពយេនឌ័រដែលពាក់ព័ន្ធ ហើយការណីនេះអាចប្រើបានដើម្បីសំរេចតាមកម្មវិធីនៃគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ។ ជំហានទី១ ក្នុងការធ្វើឱ្យសមិសព្រា CEDAW និងកិច្ចប្រជុំបើកាំងមានប្រយោជន៍ សំរាប់គោលបំណងនេះ គឺត្រូវកំណត់វិធីដាក់ណែនាំក្នុងក្របខណ្ឌការងារទាំងបីនេះឱ្យឆ្លើយតប និងគាំទ្រទៅវិញទៅមក ។ អ្វីដែលបន្ត គឺការរៀបចំ ផែនការជាបឋមអំពីបញ្ហាសមភាពយេនឌ័រ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងដោយគោលដៅ ទីមួយៗ និងការតភ្ជាប់ទូទាំងទម្រង់ទាំងការប្រមូលទិន្នន័យសមិសព្រា CEDAW និងកិច្ចប្រជុំបើកាំងជួន់មាតិណែនាំ តាមពិតទៅអាចរកបាន ការប្រយោជន៍ និងការឆ្លើយតបដ៏សមស្របបំផុត អាចនឹងទុនភ្នាក់ដំបូន្មន់ទៅតំបន់មួយ និងពិប្រទេសមួយ ទៅប្រទេសមួយ ។ យោបល់រួមរបស់គណៈកម្មាធិការ CEDAW សំរាប់ប្រទេសទីមួយៗ និងផែនការសកម្មភាព ភ្នាក់ដៅនិងការពិនិត្យមើលឡើងវិញ ដែលបានធ្វើឡើងក្រោមកិច្ចប្រជុំបើកាំង គឺជា ឯកសារយោងសំខាន់តែមួយគត់សំរាប់ភ្នាក់ដៅទាំងទម្រង់សមិសព្រា CEDAW និងកិច្ចប្រជុំបើកាំងនៅក្នុងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ តាមរបៀបដែលប្រទេសទុនៗគ្នាផ្តល់ប្រយោជន៍លើក្នុងតំបន់ ។

**ឧទ្ធរាន៍ចំណាត់ចំណង
គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍
សហស្សវត្សរ៍
ទៅនឹងសន្តិសញ្ញា
CEDAW
និងកិច្ចប្រជុំប្រេកាវ៉ូ**

រូបភាពដោយ : អង្គការសីលការ

លុបបំបាត់ភាពក្រីក្រ និងភាពអត់ឃ្នាន

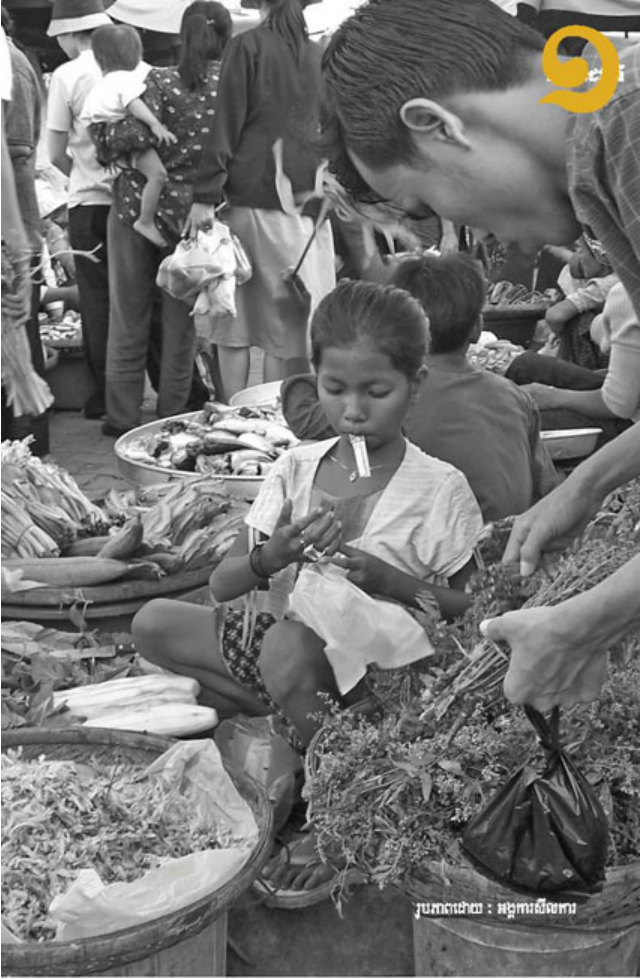
ឧបសគ្គ ៧ ចុងដៃដូច ប្រទេសដោយ ប្រទេសផ្សេងៗ ដែលព្យាយាមគេចចេញពី អន្ទាក់នៃភាពក្រីក្រ គឺការនឹងធានាមនុស្សនិង សមត្ថភាព ដែលត្រូវការដើម្បីធ្វើការផ្លាស់ប្តូរ

ចេញពីភាពក្រីក្រ និងវិសមភាពយេនឌ័រ ដែលជាកត្តាជំរុញដ៏សំខាន់បំផុតក្នុង ការ ដោះស្រាយបញ្ហា ។ ករណីដែលស្ត្រីមិនបានទទួល ការអប់រំបឋមសិក្សា មធ្យមសិក្សា និងឧត្តមសិក្សា ការមិនទទួលបានផលប្រយោជន៍សុខភាព និងសេវាសង្គម និងការមិនបានចូលរួមទីផ្សារកំរៅពេលកម្មពេញកម្រិត និងការចូលរួមទីផ្សារ កត្តាទាំងអស់ នេះធ្វើឱ្យស្ត្រីមិនមានលទ្ធភាពមាន ជំនាញ ចូលរួមការអភិវឌ្ឍន៍ដែលសេដ្ឋកិច្ចរបស់គេកំពុងត្រូវការយ៉ាងខ្លាំង ។ ខណៈពេលដែលក្រុមការងារសហស្សវត្សរ៍ ដោះស្រាយភាពក្រីក្រ គេបានកត់សំគាល់ឃើញថា រង់ចាំមួយដំណុំបំផុត រវាងចំពោះស្ត្រីក្នុង ភាគច្រើន ប្រើប្រាស់ធនធានមនុស្ស គឺការបដិសេធនិរោធន៍សិទ្ធិមនុស្ស ជាមូលដ្ឋាន ដល់ប្រជាពលរដ្ឋ ហើយហេតុការណ៍នេះ កើតឡើងយ៉ាង ទូលំទូលាយចំពោះស្ត្រី ^{១១} ។

ឱកាសរបស់ស្ត្រី ដែលត្រូវទទួលបានទ្រព្យធន និងធនធានផលិត បានទៅមានកម្រិតនៅឡើយ ។ ឧទាហរណ៍ ភាគច្រើនលើសលប់នៃកសិករ ក្រីក្ររបស់ពិភពលោកគឺជាស្ត្រី ចំនែកនៅក្នុងប្រទេសជាច្រើនពួកគេ មិនមានសិទ្ធិប្រឡាក់កាន់កាប់កម្មសិទ្ធិដីធ្លី ដែលពួកគេកាប់អ្នកប្រ ទ្រព្យធនដែលបង្កលក្ខណៈអោយពួកគេវិនិយោគលើដីធ្លីនោះទេ ។

ឥណ្ឌូនៅទី ១ : កាត់បន្ថយត្រឹមពាក់កណ្តាល អត្រាប្រជាពលរដ្ឋ ដែល ប្រកបរបរចិញ្ចឹមជីវិតបាន កម្រៃ តិច ជាង ១ដុល្លារ ក្នុង ១ថ្ងៃ ។

ឥណ្ឌូនៅទី ២ : កាត់បន្ថយត្រឹមពាក់កណ្តាល អត្រាប្រជាពលរដ្ឋដែលទទួល រងគ្រោះដោយភាព អត់ឃ្នាន ។

រូបភាពដោយ : អង្គការសីលការ

លុបបំបាត់ភាពក្រីក្រ

លើសពីនេះទៅទៀត បរាជ័យ ឬអសមត្ថភាពរបស់រដ្ឋាភិបាលទាំងឡាយ អំពីការផ្តល់ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ សង្គមគ្រប់គ្រាន់ បែរទៅជាបន្ទុកការងារចំពោះស្ត្រី និងនារីក្រីក្រក្មេងៗ យ៉ាងធំក្នុងការផ្តល់ការថែទាំ ។ ហើយយុត្តិធម៌ភាពក្រីក្រ បណ្តាលមកពីការបង្កើតយ៉ាង ការងារប្រចាំថ្ងៃ ធ្វើអោយមានការខកខានចាប់ យកឱកាស ក្នុងការរកប្រាក់ចំណូល ការចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចការងារសហគមន៍ និងការទទួលបានការអប់រំ ។ ស្ត្រីក្រីក្រ ទាំងនៅក្នុងប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ និងកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ក៏អាចប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំងដោយគោលនយោ បាយពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក ដែលមានឥទ្ធិពលដល់សេវាកម្មសំខាន់ៗត្រូវផ្តល់ក្នុងការចំណេញស្តីពីការទី ផ្សារការងារ ទំនិញ និងសេវាកម្មធានា ។

ទាក់ទងទៅនឹងភាពកសាង និងភាពខ្វះខាតប្រហាររបស់ប្រជាជន ជាពិសេស វាមានសារៈសំខាន់ ដែលទទួលបានស្តាប់ថាការព្យាបាលសេដ្ឋកិច្ចតែម្នាក់ឯងនិងមិនបានផ្តល់នូវជំនួយសម្រាប់ប្រជាជន ប្រសិនបើលក្ខ ណៈសង្គម មិនស្មើភាពគ្នា និងការប្រតិបត្តិ ដែលគ្រួសារពាណិជ្ជកម្មមិនទាន់បាន បន្តរវាងដល់សិទ្ធិស្មើគ្នា ក្នុងការទទួលបាន ស្បៀងអាហារ និងការថែរក្សាសុខភាពរបស់ស្ត្រី និងនារី ។ ការធានានូវស្មើភាព សេដ្ឋកិច្ច និងការផ្តល់អំណាច ចំពោះស្ត្រី មានសារៈសំខាន់ណាស់ ក្នុងការលើកស្ទួយតម្រូវការប្រហារ របស់រាងកាយ និងកូនរបស់គេ ។

ផ្លូវដែល CEDAW ដឹកនាំប្រជុំចំពោះភ្នាក់ងារស្ត្រី

ក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងសន្ធិសញ្ញា CEDAW រដ្ឋាភិបាលទាំងឡាយត្រូវទទួលបានការកិច្ច និងប្តេជ្ញា ពិបាកកិច្ចប្រជុំបំប៉ន ដើម្បីធានាបានការទូលំទូលាយក្នុងការធានាសិទ្ធិស្ត្រី និងផ្តល់ឱកាសឱ្យទទួល បានធនធាន សេដ្ឋកិច្ចចាំបាច់យ៉ាងសំខាន់ របស់កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។ រដ្ឋាភិបាលទាំងនោះត្រូវតែធានា សមភាពយេនឌ័រ លើគ្រប់វិស័យនៃការងារ ។ ច្បាប់ គោលនយោបាយ និងដំណើរការរដ្ឋបាល ត្រូវតែធានា ថាស្ត្រីមានសិទ្ធិស្មើគ្នាទាក់ទងនឹងទ្រព្យសម្បត្តិ កិច្ចសន្យានិងប្រាក់កម្ចី ទៅក្នុងជីវិតសេដ្ឋកិច្ចសាធារណៈ និងក្នុងបរិបទអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង ជីវិតគ្រួសារ ។ ស្ត្រីត្រូវតែបានផ្តល់សិទ្ធិទទួលបាននូវទីផ្សារលក់ដូរ ពណ៌នា និង បច្ចេកវិទ្យា ។ ការផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ ត្រូវតែសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើស្ថានភាពស្ត្រីនៅតាមជនបទ និងជាពិសេសសិទ្ធិស្មើគ្នារបស់គេចំពោះកម្មសិទ្ធិដីធ្លី ដោយត្រូវតែធានាអោយបានទាំងស្ថានភាពសំនៅ ពេញលេញទាក់ទងនឹងផ្ទះលំនៅដ្ឋាន អនាម័យ និងការផ្គត់ផ្គង់ទឹក ។

CEDAW

- លុបចំបាត់ការរើសអើងលើស្ត្រីរោង ដើម្បីធានាសិទ្ធិដូចគ្នាចំពោះបុរស និងស្ត្រីនៅក្នុងការងារ (មាត្រា ១១)
- ជាពិសេស ធានាខុសឱកាសការងារដូចគ្នា មានជំរើសវិជ្ជាជីវៈដោយសេរី ផលប្រយោជន៍និងធនធានសេវាកម្ម ការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ និងទទួលបានប្រាក់ខែដូចគ្នាលើតម្លៃការងារដូចគ្នា (មាត្រា ១១.b ១១.c ១១.d)
- ធានាសមភាពរវាងបុរស និងស្ត្រីចំពោះមុខច្បាប់និងជាពិសេសសិទ្ធិស្របច្បាប់ដូចគ្នានិងសមត្ថភាពទាក់ទង និងកិច្ចសន្យា និងទ្រព្យសម្បត្តិ (មាត្រា ១៥)
- ធានាខុសឱកាសរវាងបុរស និងស្ត្រីលើក្រាហ្វិស័យទាំងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងជីវិតសង្គមនិងជាពិសេសសិទ្ធិដូចគ្នាចំពោះកម្មវិធីធានា និងរាល់ទំរង់នៃគណនាហិរញ្ញវត្ថុ (មាត្រា ១៣ b)
- ធានាសមភាពរវាងបុរស និងស្ត្រីក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងជីវិតគ្រួសារ ជាពិសេសសិទ្ធិស្មើគ្នាសំរាប់ប្តី ប្រពន្ធទាក់ទងនិងភាពជាម្ចាស់ប្រព្រឹត្តិទានផលរកបាន ការគ្រប់គ្រង ការងាររដ្ឋបាល ការកំសាន្ត និងការចែកចាយទ្រព្យសម្បត្តិ (មាត្រា ១៦.១.២)
- ធានាដល់ស្ត្រីជនបទនូវការប្រព្រឹត្តិស្មើគ្នានៅក្នុងការកែទំរង់ជីវិត និងឱកាសទទួលបានគណនា និងប្រាក់កម្ចីកសិកម្ម គ្រឿងប្រដាប់សំរាប់មីផ្សារ និងបច្ចេកវិទ្យា

គោលការណ៍ទី១ សំរាប់សកម្មភាព

- ពិនិត្យមើលស្ទើរដើម្បីឱ្យច្បាប់ និងការអនុវត្តន៍រដ្ឋបាលដើម្បីធានាសិទ្ធិស្មើគ្នារបស់ស្ត្រី និងឱកាសទទួលបានធនធានសេដ្ឋកិច្ច (មិសានៅយុទ្ធសាស្ត្រ A.2)
- ផ្តល់ឱ្យស្ត្រីទទួលបាននូវការសម្បូរបូត យន្តការធានា និងការបង្កើតស្ថាប័នក្នុងវិស័យនេះ (មិសានៅយុទ្ធសាស្ត្រ A.3)
- អភិវឌ្ឍវិធីសាស្ត្រផ្នែកលើយេនឌ័រ និងធ្វើការស្រាវជ្រាវដើម្បីដោះស្រាយភាពក្រីក្ររបស់ស្ត្រី (មិសានៅយុទ្ធសាស្ត្រ A.4)
- លើកស្ទួយនូវសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច និងឯករាជភាពរបស់ស្ត្រីរួមទាំងឱកាសទទួលបានការងារ ធនធានការងារសមរម្យ និងការគ្រប់គ្រងលើធនធានសេដ្ឋកិច្ច (មិសានៅយុទ្ធសាស្ត្រ F.1)
- សំរួលដល់ឱកាសស្មើគ្នារបស់ស្ត្រីក្នុងការទទួលបានធនធាន ការងារមីផ្សារ និងពាណិជ្ជកម្ម (មិសានៅយុទ្ធសាស្ត្រ F.2)
- ផ្តល់សេវាកម្មជំនួយ ការបណ្តុះបណ្តាលនិងឱកាសលើមីផ្សារ ព័ត៌មាននិងបច្ចេកវិទ្យាជាពិសេសចំពោះស្ត្រី ដែលមានប្រាក់ចំណូលទាប (មិសានៅយុទ្ធសាស្ត្រ F.3)

លុបបំបាត់ភាពក្រីក្រ

(មាត្រា ១៤.២.៥)

■ ធានាដល់ស្ត្រីជនបទរោងពេទ្យភាពិកភាយ ក្នុងស្ថានភាពរស់នៅពេញលេញ ជាពិសេសទាក់ទងនឹងផ្ទះលំនៅដ្ឋាន អាហារ អគ្គិសនី និងការផ្គត់ផ្គង់ទឹក ព្រមទាំងការដឹកជញ្ជូននិងឥរិយាបថ (មាត្រា ១៤.២.៦)

- ពង្រឹងសមត្ថភាពសេដ្ឋកិច្ច និងបណ្តាញពាណិជ្ជកម្មរបស់ស្ត្រី (មិសដៅ យុទ្ធសាស្ត្រ.F.4)
- លុបបំបាត់ការបែងចែកវណ្ណៈក្នុងការងារ និងការជើងរើងការងារគ្រប់រូបភាព (មិសដៅ យុទ្ធសាស្ត្រ.F.5)
- លើកស្ទួយភាពលុះត្រូវការនៃការងារ និងការទទួលខុសត្រូវចំពោះគ្រួសារស្ត្រី និងបុរស (មិសដៅ យុទ្ធសាស្ត្រ.F.6)

រូបភាពដោយ : អង្គការសីលការ

សង្ខេបនូវការអប់រំ បឋមសិក្សាជាសាធារណៈ

គោលដៅនៃការអប់រំមានបំណងធានាថា ក្រីម ឆ្នាំ២០១៥ កុមារ និងកុមារីម្នាក់ៗបញ្ចប់ការសិក្សា នៅថ្នាក់បឋមសិក្សាឱ្យបានទាំងស្រុង ។ នៅពេលមាន ធនធានគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅនៃ

ក្នុងការអប់រំ ជាងពីរបីលានកុមារនេះ វានៅតែមិនទាន់សម្រេចបាន ទាំងស្រុងក្នុងចំណោមកុមារ១៥០លាននាក់ ដែលមាន អាជ្ញាសិក្សា បើយើងយល់បច្ចុប្បន្ននេះមិនបានចូលសាលា។ ជាង៩០លាននាក់ជាកុមារី បើយើងទៅតំបន់ ខ្លះខ្សោយ ការចុះឈ្មោះចូលរៀននៅថ្នាក់បឋមសិក្សារបស់ កុមារី នៅមានកិច្ចការជាង៦០ភាគរយ ។

រវាងសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងវប្បធម៌ដ៏ទំនើប ត្រូវតែលើកឡើង ដើម្បីសម្រេចបាននូវសមភាពយោធន៍ក្នុងការអប់រំ នៅថ្នាក់បឋមសិក្សា រួមទាំង ផ្សារការងាររបស់កុមារីនៅផ្ទះ នៅសិក្សា ព្រមទាំងភាពជាក់ស្តែង ដែលយល់ ឃើញថាការងាររបស់ពួកគេ នឹងមានឱកាសទទួលបានប្រាក់ ចំណូល ដែលនឹងត្រូវកំណត់ នៅពេលពេញវ័យ បើយើងត្រូវរៀនសូត្រវិទ្យាសាស្ត្រ លើសពីការសិក្សាសាស្ត្រ ដែលរកឃើញ និងកំពុងតែរកវាងដល់ឱកាស បើយើងប៉ះ ពាល់ដល់ក្រុងស្រីដែលត្រូវការការរៀនសូត្រ ។ ការកាត់បន្ថយតម្លៃចូលរៀន (ដូចជាថ្លៃសាលា សំបុត្រកំណត់ចំណុច និងតម្លៃសៀវភៅសិក្សា) ត្រូវ បានបង្ហាញអោយឃើញពីផលប៉ះពាល់ដល់សំខាន់ៗមួយចំនោះ ការចូលរៀន

ចំណុចនៅទីតា :
ធានាថាកុមារ និងកុមារីទាំង
អស់បញ្ចប់វគ្គសិក្សានៅថ្នាក់
បឋមសិក្សាដោយពេញលេញ

សង្គ្រោះបន្ទាន់ការអប់រំ

របស់កុមារី ស្របជាមួយនឹងការដោះស្រាយការព្រួយបារម្ភរបស់ឪពុកម្តាយអំពីសេចក្តីសុខ និងសុវត្ថិភាព តាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាល ការជូនគ្រូស្រីបន្ថែមទៀត និងការបង្កើនឱកាសទទួលបានបង្គន់អនាម័យ ។ ការបង្ហាញ ពីអំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រលើកុមារី នៅក្នុងមជ្ឈដ្ឋានសិក្សា ព្រមទាំងនៅពេលធ្វើដំណើរ ទៅមកទាក់ទង និងសាលារៀន ត្រូវតែដោះស្រាយជាបន្ទាន់ ។

ម៉ូដែល CEDAW និងកិច្ចប្រជុំចម្រុះ

សន្និសីទ CEDAW និងកិច្ចប្រជុំចម្រុះ តំរូវអោយរដ្ឋាភិបាលធ្វើការប្តេជ្ញាចិត្តដើម្បី ធានាសមភាព យេនឌ័រ គ្រប់កំរិតនៃការអប់រំនៅថ្នាក់បឋមសិក្សា អន្តរមធ្យម និងសាកលវិទ្យាល័យ ព្រមទាំងក្នុងការ បណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស ការបណ្តុះបណ្តាលសិក្សា និងកម្មវិធីអក្ខរកម្ម ។ បញ្ហានេះមិនត្រឹមតែ ទាក់ទង និងការជួល ឱកាសស្មើគ្នាក្នុងការចូលរៀនប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងទាតិបានការដែលទាបជាង គ្រប់បែបយ៉ាងដើម្បីធានាថាកុមារីនិងស្ត្រី ត្រូវបានគាំទ្រឱ្យមានលទ្ធភាពបំពេញការសិក្សាស្មើគ្នាដូចកុមារា និងបុរសដែរ ។ រដ្ឋាភិបាល ត្រូវតែក្តាប់ អោយបាននូវឧបសគ្គសំខាន់ៗដែលរារាំងមិនអោយកុមារី និងស្ត្រី ទទួលបាននូវការអប់រំ និងលើក យកមកគិតគូរ ពង្រីកការដោះស្រាយ ជំនះលើឧបសគ្គទាំងនោះ ។

CEDAW

- លុបបំបាត់ការរើសអើងលើស្ត្រីរោង ដើម្បីធានាសិទ្ធិស្មើគ្នារវាងបុរស និងស្ត្រីក្នុងការអប់រំ (មាត្រា១០)
- ជាពិសេស ធានាខ្លឹមសារដូចគ្នាចំពោះការសិក្សា និងការទទួលបានសញ្ញាប័ត្រនៅគ្រប់កំរិតនៃការអប់រំនៅក្នុង តំបន់ជនបទ និងទីក្រុងដូចគ្នា ជាមនោធិកាល ទទួលបានស្នងដំរូវអប់រំដូចគ្នា លុបបំបាត់ការសិក្សាដែល មានលក្ខណៈមិនជ្រៅជ្រះ ឱកាសទទួលបាន ខ្លឹមសាររួមគ្នា និងជំនួយដូចគ្នា ឱកាសទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាល និងកម្មវិធីអប់រំដូចគ្នា ។ ការកាត់បន្ថយអត្រាចប់រៀនរបស់សិស្សស្ត្រី បង្កើតឱ្យមានកម្មវិធីធានា សំរាប់កុមារី និងស្ត្រីដែល បោះបង់សាលាមុនពេលកំណត់ (មាត្រា១០.a, b, c, d, e, និង f)
- ធានាសិទ្ធិស្ត្រីនៅតំបន់ដាច់ស្រយាល អោយទទួលបានការលំបែបផែនការបណ្តុះបណ្តាល និងការអប់រំ (មាត្រា១៤.២. d)
- មាតិកាធានាច្បាប់ និងវិធានការផ្សេងៗដែលចាំបាច់ ដើម្បីផ្តល់នូវការការពារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ប្រឆាំងនឹងអំពើហិង្សាយេនឌ័រ (អនុសាសន៍ ទូទៅលេខ១៩)

គោលការណ៍សំរាប់ស្ត្រី

- ធានាឱកាសទទួលបានការអប់រំស្មើគ្នា (មើលទៅយុទ្ធសាស្ត្រ.B.1)
- លុបបំបាត់ការរើសអើងលើក្មេងស្ត្រីក្នុងការអប់រំព្រឹកជំនាញ និងការបណ្តុះបណ្តាល (មើលទៅយុទ្ធសាស្ត្រ.L.4)
- អភិវឌ្ឍការអប់រំ និងការបណ្តុះបណ្តាលដែលគ្មានការរើសអើង (មើលទៅយុទ្ធសាស្ត្រ.B.4)
- ស្វែងរក ការគាំទ្រផ្នែកធនធានអោយបានគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ប្រតិបត្តិការ ការអនុវត្តន៍កែទំរើស្ត្រីអប់រំ (មើលទៅយុទ្ធសាស្ត្រ.B.5)
- លុបបំបាត់អំពើហិង្សាលើកុមារី (មើលទៅយុទ្ធសាស្ត្រ.L.7)

លើកស្ទួយសមភាព យេនឌ័រនិងផ្តល់ អំណាចដល់ស្ត្រី

វិធានការពេញលេញដែលត្រូវតែធ្វើ ដើម្បីសំរេច
បាននូវសមភាពយេនឌ័រ និងការផ្តល់គំរោងដល់ស្ត្រី
បានបង្កើតជាគំរោងយ៉ាងទូលំទូលាយរួចហើយនៅក្នុង
ឯកិច្ចសន្យា CEDAW និងកិច្ចប្រជុំប៉េកាំងសំរាប់

ប្រតិបត្តិការ ក៏ដូចជាមាននៅក្នុងវាក្យបណ្តុះបណ្តាលនៃមិសដៅអន្តរជាតិ
ដ៏ទៃទៀតនិងឯកសារសន្និសីទនានា។ មិសដៅដែលបានផ្តល់ដល់រដ្ឋាភិបាល
នៅក្នុងឯកសារទាំងអស់នោះ ជាប់ពាក់ព័ន្ធនៅនឹងវិសាលភាពដ៏សំខាន់បំផុត
នៃវិសមភាពយេនឌ័រ លើក្របខ័ណ្ឌនៃជីវិតរបស់ស្ត្រី រួមមានទំនាក់ទំនង
ស្និទ្ធស្នាលរវាងប្តីប្រពន្ធដោយឯកសារយេនឌ័រ វប្បធម៌ដែលមាន លក្ខណៈមិនប្រក្រតី
ច្រើនបែបផ្តល់គំនិត ការជួញដូរស្ត្រីនិងកំរើពេស្យាភាព ជំនោរព្រមទាំងអាវុធ
នាការបិទឈោឃោឃោ ច្បាប់និងទំនៀមស្របច្បាប់ រចនាសម្ព័ន្ធរបស់រដ្ឋាភិបាល
ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ ការអប់រំ ការផ្តល់ការងារ ការថែរក្សាសុខភាព
ការធ្វើគំរោងគ្រួសារ បរិស្ថាន ជីវភាពនៅតាមជនបទ អាណាប័តិពារី និង
ទំនាក់ទំនងគ្រួសារ ។ ដូចដែលគោរពដៅអភិវឌ្ឍន៍ឯកសារស្ត្រីត្រូវបាន
បង្កើតឡើងដំបូងជាមធ្យោបាយនៃការបង្កើនល្បឿន និងការរីកបង្កើនកិច្ចខិត
ខំប្រឹងប្រែងឡើងវិញ ដើម្បីបំពេញការប្តេជ្ញាចិត្តជាសកលដែលមានស្រាប់
និងសេចក្តីប្រកាសឯកសារស្ត្រីដែល ផ្តោតជាពិសេសទៅលើការពង្រឹង
ការអនុវត្តន៍ឯកិច្ចសន្យា CEDAW ដែលជាស្ត្រីការបន្តដល់បំផុតត្រូវធ្វើឡើង

ចំណុចទី ៤ :
លុបបំបាត់ភាពខុសគ្នាផ្នែក
យេនឌ័រនៅក្នុងការអប់រំគ្នា
បឋមសិក្សានិងអនុវិទ្យាល័យ
ត្រឹមឆ្នាំ២០០៥ និងនៅគ្រប់
កំរិតនៃការអប់រំទាំងអស់មិន
រោយលើសពីឆ្នាំ២០១៥ ។

លើកស្ទួយសមភាពយេនឌ័រ

0764

នៅក្នុងគោលដៅទី៣ គឺត្រូវអនុវត្តសន្ធិសញ្ញា CEDAW និងកិច្ចប្រជុំប្រចាំក្រុងនៅគ្រប់ដំណាក់កាល ។ សារៈសំខាន់នៃដំណើរការធ្វើឱ្យមានការយល់ទូលំទូលាយ ប្រសើរជាងការយល់តែម្នាក់ៗ ហើយកម្មវិធីជំរុញសមភាពយេនឌ័រតែងមានត្រួតពិនិត្យ ក្នុងបរិបទនៃគោលដៅសហស្សវត្សរ៍ ។ បញ្ហាសមភាពយេនឌ័រដែលកើតចេញពីការបោះឆ្នោតជាដាច់ខាត ក្រោមគោលដៅទូលំទូលាយ មិនអាចមានប្រសិទ្ធភាពបានទុះក្រាណតែសកម្មភាពទាំងនោះត្រូវដាក់ជូនដល់ភាគីអនុវត្តជូនមុនគេ ។ ជាឧទាហរណ៍ ការប្រឹងប្រែងដើម្បីកែលម្អចំណុច របស់ស្ត្រី មិនអាចផ្តោតដាច់ដោយឡែកតែទៅលើច្បាប់ និងគោលនយោបាយទាក់ទងចំពោះកង្វែងធ្វើការ និង មីឡូរ៉ាប៊ុនឡោះទេ ។ វាត្រូវតែផ្អែកផងដែរ ទៅលើបញ្ហានៃវិសមភាពយេនឌ័រ ដែលកើតចេញពីការ អប់រំសំរាប់ស្ត្រី ទៅលើ សមភាពស្របច្បាប់ ទៅលើហិរញ្ញវត្ថុចំពោះស្ត្រី ទៅលើផ្នែកគំនិតបែបវប្បធម៌ ទៅលើការបែងចែក ការងារតាមរបៀបយេនឌ័រនៅក្នុងក្រុមគ្រួសារ ក៏ដូចជាទៅលើបញ្ហាទូលំទូលាយ នៃគោលនយោបាយ ម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនិងការបែងចែកធនធានរួម ។ ការប្រឹងប្រែងរួមគ្នាដើម្បីលើកកម្ពស់ការអនុវត្តសន្ធិសញ្ញា CEDAW និងកិច្ចប្រជុំប្រចាំក្រុង ក្នុងដំណាក់កាលទាំងអស់គឺជាការធានាប្រសើរដែល នៅឆ្នាំ២០១៥ មកដល់នោះសភាពការណ៍និងអាចមានការផ្លាស់ប្តូរពិតប្រាកដសំរាប់ស្ត្រី ហើយភាពរីកចំរើនគួរកត់សម្គាល់នឹងអាចមានមិនត្រឹមតែចំពោះគោលដៅទី៣ប៉ុណ្ណោះទេ តែក៏អាចមានចំពោះគោលដៅទាំងអស់នោះផងដែរ ។

អ្វីដែល CEDAW និងកិច្ចប្រជុំប្រចាំក្រុងត្រូវធ្វើ

បន្ថែមទៅលើការស្វែងរកការគាំទ្រ សំរាប់បង្កើតការប្រឹងប្រែង ដើម្បីអនុវត្តនូវរាល់តំរូវការអនាគត ទាំងអស់របស់សន្ធិសញ្ញា CEDAW និងកិច្ចប្រជុំប្រចាំក្រុង ការយកចិត្តទុកដាក់គួរតែត្រូវបានផ្តោតទៅលើ តំរូវការអនាគត ជាក់លាក់ក្នុងគោលដៅនីមួយៗ ដែលជាប់ទាក់ទងជាមួយនិងការបង្កើតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ហើយនិងមានលទ្ធភាពបង្កើតយោបល់ ដែលត្រូវការសំរាប់ការយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិមនុស្សរបស់ស្ត្រី ។ ពេលដែល មូលដ្ឋានសំខាន់នេះ មិនបានបង្កើតឱ្យមានឡើងទេនោះ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង ដើម្បីអោយមានសមភាពយេនឌ័រ និង ជួបប្រទះនូវឧបសគ្គជាមិនខាន ។ កំណត់សំគាល់សំខាន់ៗ គឺជាតំរូវការសំរាប់ការពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវច្បាប់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងការផ្លាស់ប្តូរ ហើយឱ្យមានការបង្កើតរចនាសម្ព័ន្ធ

សេចក្តីប្រកាសសហស្សវត្សរ៍ និងគោល
 ដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ (MDGs) បានបើក
 ច្រកថ្មី សំរាប់ឈានឆ្ពោះទៅមុខនៃសមភាពយេនឌ័រ។
 គោលដៅទាំងនេះ ដែលធ្លាប់ជាសក្តានុពលដ៏ប្រសើរ
 នោះ អាចជាច្បាប់ចម្រើន ដែលតាមរយៈនេះការ
 ទំនាក់ទំនងរវាងវិសមភាពយេនឌ័រ ការមិនយកចិត្តទុកដាក់ ការបង្កោកបង្កាបសក្តានុពលមនុស្សជាតិ
 និងការចោទប្រកាន់រាល់ភាពក្រីក្រ ត្រូវបានបង្កើតយកចិត្តទុកដាក់ ហើយជាចុងក្រោយទទួលបាន
 ជោគជ័យ។

ខ្លឹមសារមាតិកាឆ្ពោះទៅរកសមភាពយេនឌ័រ អនុសញ្ញាស្តីអំពីការលុបបំបាត់រាល់ប្រភេទនៃការ
 រើសអើងចំពោះស្ត្រី និងសន្និសីទពិភពលោកលើកទី៤នៅទីក្រុងប៉េកាំងស្តីអំពីស្ត្រី ត្រូវតែដាក់រូបសំយោង
 សំរាប់សម្រេចសក្តានុពលដែលបានកំណត់ដោយគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ។ ភាពយល់ដឹងគ្រប់ជ្រុង
 ជ្រោយ និងបទពិសោធន៍អំពីលក្ខណៈដើមយេនឌ័រនៃការរើសអើង និងជំហានចាំបាច់ដើម្បីសម្រេចសម
 ភាពយេនឌ័រដែលបានបង្កើតឡើងតាមរយៈ CEDAW និងសន្និសីទក្រុងប៉េកាំង ដែលយើងអាចយក
 មកប្រើប្រាស់បាន។ ដោយប្រើខ្លឹមសារ CEDAW និងសន្និសីទប៉េកាំងជាមូលដ្ឋាន ដើម្បីខ្វះបញ្ចាំងឱ្យ
 ជ្រួតជ្រាប និងជោរជ្រាប ពីទិដ្ឋភាពសមភាពយេនឌ័រនៃគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ និងការអនុវត្ត
 រួមទាំងការប្រែប្រួលជឿជាក់ និងប្រសិទ្ធភាពនៃការអភិវឌ្ឍន៍ អាចដាក់រួមគ្នាប្រកបដោយឥទ្ធិពលខ្លាំងក្លា។

លើកស្ទួយសមភាពយេនឌ័រ

0764

នៅក្នុងគោលដៅទី៣ គឺត្រូវអនុវត្តសន្ធិសញ្ញា CEDAW និងកិច្ចប្រជុំប្រកាន់នៅគ្រប់ដំណាក់កាល ។ សារៈសំខាន់នៃដំណើរការធ្វើឱ្យមានការយល់ទូលំទូលាយ ប្រសើរជាងការយល់តែម្នាក់ៗ ហើយកម្មវិធីជំរុញសមភាពយេនឌ័រតែងមានត្រូវសំខាន់ ក្នុងបរិបទនៃគោលដៅសហស្សវត្សរ៍ ។ បញ្ហាសមភាពយេនឌ័រដែលកើតចេញពីការបោះឆ្នោតជាដាច់ខាត ក្រោមគោលដៅទូលំទូលាយ មិនអាចមានប្រសិទ្ធភាពបានទុះក្រាណតែសកម្មភាពទាំងនោះត្រូវដាក់ជូនដល់ភាគីអនុវត្តជូនមុនផ្សេងទៀត ។ ជាឧទាហរណ៍ ការប្រឹងប្រែងដើម្បីកែលម្អចំណុច របស់ស្ត្រី មិនអាចផ្តោតដាច់ដោយឡែកតែទៅលើច្បាប់ និងគោលនយោបាយទាក់ទងចំពោះកង្វែងធ្វើការ និង មីឡូរ៉ាប៊ុនឡោះទេ ។ វាត្រូវតែផ្អែកផងដែរ ទៅលើបញ្ហានៃវិសមភាពយេនឌ័រ ដែលកើតចេញពីការ អប់រំសំរាប់ស្ត្រី ទៅលើ សមភាពស្របច្បាប់ ទៅលើហិរញ្ញវត្ថុចំពោះស្ត្រី ទៅលើផ្នែកគំនិតបែបវប្បធម៌ ទៅលើការបែងចែក ការងារតាមរបៀបយេនឌ័រនៅក្នុងក្រុមគ្រួសារ ក៏ដូចជាទៅលើបញ្ហាទូលំទូលាយ នៃគោលនយោបាយ ម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនិងការបែងចែកធនធានរួម ។ ការប្រឹងប្រែងរួមគ្នាដើម្បីលើកកម្ពស់ការអនុវត្តសន្ធិសញ្ញា CEDAW និងកិច្ចប្រជុំប្រកាន់ ក្នុងដំណាក់កាលទាំងអស់គឺជាការធានាប្រសើរដែល នៅឆ្នាំ២០១៥ មកដល់នោះសភាពការណ៍និងអាចមានការផ្លាស់ប្តូរពិតប្រាកដសំរាប់ស្ត្រី ហើយភាពរីកចំរើនគួរកត់សម្គាល់នឹងអាចមានមិនត្រឹមតែចំពោះគោលដៅទី៣ប៉ុណ្ណោះទេ តែក៏អាចមានចំពោះគោលដៅទាំងអស់នោះផងដែរ ។

អ្វីដែល CEDAW ទំនាក់ទំនងប្រជុំប្រកាន់ក្នុងកិច្ចប្រជុំ

បន្ថែមទៅលើការស្វែងរកការគាំទ្រ សំរាប់បង្កើតការប្រឹងប្រែង ដើម្បីអនុវត្តនូវរាល់តំរូវការអនាគត ទាំងអស់របស់សន្ធិសញ្ញា CEDAW និងកិច្ចប្រជុំប្រកាន់ ការយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងត្រូវបានផ្តោតទៅលើ តំរូវការអនាគត ជាក់លាក់ក្នុងគោលដៅនីមួយៗ ដែលជាប់ទាក់ទងជាមួយនិងការបង្កើតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ហើយនិងមានលទ្ធភាពបង្កើតយោបល់ ដែលត្រូវការសំរាប់ការយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិមនុស្សរបស់ស្ត្រី ។ ពេលដែល មូលដ្ឋានសំខាន់នេះ មិនបានបង្កើតឱ្យមានឡើងទេនោះ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង ដើម្បីអោយមានសមភាពយេនឌ័រ និង ជួបប្រទះនូវឧបសគ្គជាមិនខាន ។ កំណត់សំគាល់សំខាន់ៗ គឺជាតំរូវការសំរាប់ការពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវច្បាប់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងការផ្លាស់ប្តូរ ហើយឱ្យមានការបង្កើតរចនាសម្ព័ន្ធ

និច្ចកាលអំណាចដល់ស្ត្រី

សម្រប ដោយមានដំណើរការក្នុងរដ្ឋាភិបាល ដែលរួមទាំងការបង្កើត និងការពង្រឹងយន្តការដឹកនាំរបស់ ស្ត្រី ។ លើសពីនេះទៅទៀត នៅពេលដែលរដ្ឋាភិបាល ជាច្រើនបានបង្ហាញនូវឆន្ទៈកាន់តែល្អប្រសើរឡើង ដើម្បីបង្កើតត្រាប់ដែលតាំបាត់ និងកែលំអរធនធានម៉ឺន ការទទួលស្គាល់ដោយមានការផ្លាស់ប្តូរទាំងនេះ ត្រូវតែមានធនធាន និងមូលនិធិអោយបានគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងគោលបំណង ធ្វើអោយមានប្រសិទ្ធភាព កុំ អោយមានការខ្វះខាតយ៉ាងខ្លាំងដូចពីមុន ។

លើកស្ទួយសមភាពយេនឌ័រ

CEDAW

- គំណងរបស់គោលការណ៍នៃសមភាពយេនឌ័រ និងស្ត្រីនៅក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញជាតិ (មាត្រា២.៤)
- លុបចោលច្បាប់ បទបញ្ជាទំនៀមទម្លាប់ និងការប្រតិបត្តិមានស្រាប់ណា ដែលរើសអើងលើស្ត្រីភេទ (មាត្រា២.៥)
- ចាប់ប្រើប្រាស់វិធានការផ្លូវច្បាប់ ដើម្បីបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងលើស្ត្រីភេទ និងធានាថាស្ត្រីមានសិទ្ធិទទួលបាននូវការការពារពី ការរើសអើងតាមរយៈសាលាក្តីជាតិ និងស្ថាប័នសាធារណៈដទៃទៀត (មាត្រា២. ៦ និង ៧)
- បង្កើត និង/ឬពង្រឹងក្បាលម៉ាស៊ីនដឹកនាំជាតិ អោយមានប្រសិទ្ធភាព ដែលគាំទ្រដោយឥទ្ធិពលយេនឌ័រអោយ បានទូលំទូលាយទូទាំងក្រសួងមន្ទីររបស់រដ្ឋាភិបាល ដើម្បីផ្តល់ឱ្យមានស្តីពីឥទ្ធិពលលើស្ត្រីនៃគ្រប់គោលនយោបាយរដ្ឋាភិបាលទាំងអស់ ត្រួតពិនិត្យស្ថានភាពស្ត្រីអោយបានហ្មត់ចត់ដូច បង្កើតគោលនយោបាយថ្មី អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនិង ធានាវិធានការអោយមានប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីរួមបញ្ចូលគ្នាគោលនយោបាយនៃការរើសអើង ។ (អនុសាសន៍ទូទៅលេខ៦)

ទេសភាពក្រីក្រសំរាប់អនុវត្ត

- ធានាអោយមានសមភាព និងការមិនរើសអើងចំពោះច្បាប់ និងក្នុងការអនុវត្តន៍ផ្ទាល់ (មិនដៅយុទ្ធសាស្ត្រ.L.2)
- បញ្ចូលទស្សនៈយេនឌ័រទៅក្នុងច្បាប់ គោលនយោបាយសាធារណៈ កម្មវិធីនិងគំរោង (មិនដៅយុទ្ធសាស្ត្រ.H.2)
- បង្កើត និងផ្សព្វផ្សាយចំនួនថ្មី និងព័ត៌មានទាក់ទងនឹងយេនឌ័រដែលបានបែកខ្ញែកពីគ្នាសំរាប់ការរៀបចំផែនការ និងការវាយតម្លៃ (មិនដៅយុទ្ធសាស្ត្រ.H.3)
- បង្កើត ឬពង្រឹងក្បាលម៉ាស៊ីនដឹកនាំក្នុងតំបន់និងស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាលផ្សេងៗទៀត (មិនដៅយុទ្ធសាស្ត្រ.H.1)

និចន័យអំណាចដល់ស្ត្រី

រូបភាពដោយ : អង្គការសីលការ

កាត់បន្ថយអត្រា ស្លាប់របស់កុមារ កែលម្អសុខភាពមាតា

សន្និសីទ CEDAW និងកិច្ចប្រជុំប៉ារ៉ាម៉ែត្រដែលជា
ការរើសរើសលើផ្នែកយេនឌ័រ ជាការដំរាមកំហែងលើ
សុខភាព ក្នុងពេលជាមួយគ្នាទាំងស្រ្តី និងកូនរបស់គេ
ហើយចំពោះមូលហេតុនេះ គោលដៅទី៤ និងទី៥ កំពុង
ត្រូវបានបកស្រាយយូធីតា ។

ដូចដែលក្រុមដោះស្រាយការងារសហប្រយុត្តិ
ស័ព្ទសុខភាពកុមារ និងសុខភាពមាតាបានកត់សំគាល់
ថា គុណភាពក្នុងការសំរេចគោលដៅទាំងនេះគឺមិនមែន
ជាបច្ចេកទេស ប៉ុន្តែជាបញ្ហានៃការផ្គត់ផ្គង់ ។ រចនា

សម្ព័ន្ធសង្គម ដែលត្រូវការ ដើម្បីផ្តល់សេវាសុខភាពអោយបានសមរម្យ
មិនទាន់មាននៅឡើយទេ នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ហើយសំរាប់ហេតុផលជា
ច្រើនដែលត្រូវតែធ្វើ ជាមួយនិងការពិចារណា ផ្នែកនយោបាយនៃការមិន
ទទួលបាននូវមូលនិធិគ្រប់គ្រាន់ ហើយនិងការធ្លាក់ចុះប្រព័ន្ធសុខភាព
សាធារណៈដែលបណ្តាល មកពីការកែទម្រង់សេដ្ឋកិច្ច ។

ចំពោះស្ត្រី និងកុមារ ទំហំនៃវិសមភាពយេនឌ័រដែលត្រូវបានប៉ុ
តែងនៅក្នុងសង្គមសេដ្ឋកិច្ច វប្បធម៌ និងវេទនាសង្គមយោធាយោធន វិ
ប្រក្ខាយស្ថានភាពនេះកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរឡើង ។ ការដកហូតឱកាសអប់រំ
និងអក្ខរកម្ម ពីស្ត្រីធ្វើអោយឥរិយាបថយ៉ាងខ្លាំង នូវសមត្ថភាពការពារ
សុខភាពផ្ទាល់ខ្លួន និងសុខភាពកូនរបស់គេ ដែលពួកគេត្រូវតែទទួល
នូវម្ហូបអាហារបីប៉មគ្រប់គ្រាន់ ។ នៅក្នុងតំបន់ខ្លះកំរិតខ្ពស់នៃអត្រា
មរណៈរបស់ទារិកា ដែលអាយុនេះ ទាក់ទងជាមួយនិងវប្បធម៌ ដែលមិន
អោយតម្លៃដល់កុមារី ហើយថែរក្សាបីប៉មកូនប្រុសឲ្យជាង ទាំងអាហារ
បីប៉ម និងការការពារសុខភាព។ ចំណែកឯស្ត្រីមកពីសុខភាពជាច្រើនផ្សេងៗ

ចំណុចទី ៥ ៖
កាត់បន្ថយអត្រាស្លាប់របស់
កុមារអោយបានខ្ពស់ភាគច្រើន
ក្នុងចំណោមកុមារដែលមាន
អាយុក្រោម ៥ឆ្នាំ ។
ចំណុចទី ៥ ៖
កាត់បន្ថយអត្រានៃការស្លាប់
របស់មាតាអោយបាន
ណាតិកា ។

គោលដៅ ៣ ៤ និង ៥

រូបភាពដោយ : អង្គការសីលការ

កាត់បន្ថយអត្រាស្លាប់របស់កុមារ

ទៀតបានប្រសើរឡើងជាងពីរ-បីដងប្រសិនបើក្មេងមកហើយ ដោយយើងឃើញអត្រាមរណៈរបស់មាតា បង្ហាញថា មានការផ្លាស់ប្តូរតិចតួច ។ បញ្ហានេះវាមិនបណ្តាលមកតែពីការខ្វះខាតអាជីវជីវៈ សាស្ត្រដែលមានការបណ្តុះបណ្តាល និង មជ្ឈមណ្ឌល សុខភាពសំរាប់មាតាភាពប៉ុណ្ណោះទេ តែវាក៏បណ្តាល មកពីស្ត្រីមិនមានឱកាសគ្រប់គ្រងធនធាន ខ្វះអំណាចសម្រេចចិត្ត និងមានការដាក់កិច្ចព្រមព្រៀងរវាង ដើរហើរក្រៅផ្ទះ នោះផងដែរ ។

ក្រុមដោះស្រាយការងារសហប្រតិបត្តិ លើសមភាពយេនឌ័របានផ្តល់ជំនួយគ្នា ទៅក្នុងផ្នែក សុខភាព ប្រទេសទាំងអស់ត្រូវតែដាក់អាទិភាពគោលនយោបាយ ដោយរួមទាំងការធ្វើគំរោងគ្រួសារ ការរដុតកូនដោយសុវត្ថិភាព ការការពារ និងការព្យាបាលជំងឺឆ្លងផ្លូវភេទ និងកងផ្តល់អាហារបំប៉ន ព្រមទាំងគោលនយោបាយ ដែលបង្កលក្ខណៈអោយស្ត្រីប្រសូតទារកដោយសុវត្ថិភាព ដោយធានាថារាល់ ការប្រសូតទាំងអស់ ត្រូវចូលរួមដោយបុគ្គលិកពេទ្យមានជំនាញសមស្រប ហើយធានាថាគ្រប់ស្ត្រីទាំងអស់ មានឱកាសទទួលបានសេវាសុខភាព ដោយផ្តល់ការការពារបន្ទាប់មកដល់កំណើតកុមារ ក្នុងករណីការឆ្លងទម្លេ ដែលប៉ះពាល់ដល់អាយុជីវិត ។

អ្វីដែលសន្និសីទ CEDAW និងកិច្ចប្រជុំបំប៉នកងកម្មវិធី

រដ្ឋាភិបាលមានកាតព្វកិច្ចក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀង CEDAW និងបានប្តេជ្ញាចិត្តក្រោមសេចក្តី ប្រកាសនៃកិច្ចប្រជុំបំប៉ន ដើម្បីធានាថាមានការទូលំទូលាយ ទាក់ទងនឹងការផ្តល់ការគាំពារសុខ ភាព ក្នុងគោលបំណងធានា ផលប្រយោជន៍ស្មើគ្នារវាងបុរស និងស្ត្រី ។ ទៅពេលដែលការថែរក្សាសុខភាព ត្រូវការមនុស្សទាំងពីរភេទចូលរួម ជាមួយគ្នានោះ សមភាពនៃឱកាសទទួលបានសេវាត្រូវតែមានការធានា ។ ប៉ុន្តែនៅពេលដែលស្ត្រីមានសេចក្តីត្រូវការ តូម៉ាមី និងការទទួលបានសេវា ខុសគ្នា ជាពិសេសទាក់ទងនឹង ការមានផ្ទៃពោះ ការធ្វើគំរោងគ្រួសារ និងការផ្តល់អាហារបំប៉ន និងសុខមាលភាពរបស់គ្រួសាររបស់ គេ រដ្ឋាភិបាលត្រូវតែមានវិធានការបន្ថែមជាចាំបាច់ ដើម្បីធានាថាសេចក្តីត្រូវការនេះក៏ត្រូវបានបំពេញ ផងដែរ ។ លើសពីនេះទៅទៀត នៅពេលដែលគោលដៅនៃ សុខភាពមាតា និងអត្រាមរណៈរបស់កុមារ មានជាប់ទាក់ទងយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយកាតព្វកិច្ចសន្និសីទ CEDAW និងកិច្ចប្រជុំបំប៉នដែលទាក់ទង នឹងគំរោងផែនការអនាគតនៃការគាំពារសុខភាព ដែលសង្កត់ធ្ងន់លើការធានា សមភាពយេនឌ័រ ទៅក្នុង វិស័យផ្សេងៗទៀត ហើយត្រូវធានាអោយស្ត្រីទទួលបាននូវអំណាចគ្រប់គ្រាន់ដើម្បី ស្រូបយកផល ប្រយោជន៍ពីសេវាដែលមាន ។

CEDAW

- លុបបំបាត់ ការរើសអើងនៅក្នុងវិស័យវិទ្យាសុខភាព ដើម្បីធានានូវសមភាពរវាងបុរស និងស្ត្រី ក្នុងឱកាសទទួលបានសេវាសុខភាពរួមទាំងអ្នកទាំងឡាយណាដែលទាក់ទងនឹងការធ្វើតំរោងផែនការគ្រួសារ ។ (មាត្រា១២.១)
- ធានាសេវាសមស្របដល់ស្ត្រីទាក់ទងនឹងការមានផ្ទៃពោះ ពេលឆ្លងមន្ត្រី និងក្រោយពេលឆ្លងមន្ត្រី ដោយផ្តល់ការបំរើឥតគិតថ្លៃប្រសិនបើចាំបាច់ (មាត្រា ១២.២)
- ធានាផ្តល់អាហារបំប៉នដល់ស្ត្រីនៅពេលមានផ្ទៃពោះ និងពេលបំរើដោះដល់កូន (មាត្រា១២.២)
- ធានាសិទ្ធិរបស់ស្ត្រីនៅជនបទទទួលបានសេវាសុខភាពគ្រប់គ្រាន់ រួមទាំងព័ត៌មាន ការប្រឹក្សានិងសេវាកម្ម ក្នុងការធ្វើផែនការគ្រួសារ (មាត្រា១៤.២.៦)
- លុបបំបាត់ការរើសអើងនៅក្នុងការអប់រំក្នុងការ ធានាឱកាសរបស់ស្ត្រីទទួលបាននូវព័ត៌មានអប់រំដើម្បីធានា សុខភាព និងសុខុមាលភាពគ្រួសារ រួមទាំងព័ត៌មាន និងដំបូន្មានអំពីការធ្វើតំរោងផែនការគ្រួសារផងដែរ ។ (មាត្រា១០.៦)

មេនីការប័កវិទ្យាសុខភាព

- បង្កើនឱកាសដល់ស្ត្រី ពេញមួយជីវិតដើម្បីទទួលបានការគាំពារសុខភាពឱ្យបានសមរម្យ គ្រប់គ្រាន់ និងប្រកបដោយគុណភាព ព្រមទាំងទទួលបានព័ត៌មាន និងសេវាកម្មផ្សេងៗ (មិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រ.C.1)
- ពង្រឹងកម្មវិធីទាក់ទងបង្ការទាំងឡាយ ដែលលើកស្ទួយដល់សុខភាពរបស់ស្ត្រី (មិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រ.C.2)
- អនុវត្តនូវគំនិតផ្តួចផ្តើមឆ្នើមយកបរិយាយយោងផ្សេងៗ ដែលដោះស្រាយជំងឺឆ្លងតាមផ្លូវភេទ ជំងឺអេដស៍ និងបញ្ហាសុខភាពបន្តពូជ និងសុខភាពផ្លូវភេទ (មិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រ.C.3)
- លើកស្ទួយការស្រាវជ្រាវ និងផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានអំពីសុខភាពស្ត្រី (មិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រ.C.4)
- ពង្រីកធនធាន និងត្រួតពិនិត្យការតាមដានចំពោះសុខភាពស្ត្រី (មិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រ.C.5)
- លុបបំបាត់ការរើសអើងចំពោះនារីលើសុខភាព និងអាហារបំប៉ន (មិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រ.L.5)

ប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹង ជំងឺអេដស៍/ហ៊ីវ ជំងឺគ្រុនចាញ់ និងជំងឺផ្សេងៗ

យើងបានដឹងច្បាស់ហើយថាវិសមភាព
យេនឌ័រ គឺជាកត្តាមួយក្នុងចំណោមកត្តាសំខាន់ៗ
ជាច្រើនដែល បច្ចុប្បន្ននេះកំពុងតែធ្វើអោយ
ជំងឺអេដស៍/ហ៊ីវមានការរីករាលដាលយ៉ាងខ្លាំង ។

ការបញ្ឈប់ និងការបន្ថយការរីករាលដាលនៃជំងឺអេដស៍/ហ៊ីវអាស្រ័យ
លើជោគជ័យនៃការខិតខំប្រឹងប្រែងប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងភាពបន្តគ្នានៃវិស
មភាពយេនឌ័រដែលមានបួសគល់ប្រាំបួនប្រាំ និងមានចំណាត់ចំណងគ្នាទៅ
វិញទៅមក ដែលរួមផ្សំគ្នាធ្វើអោយស្ត្រីងាយរងគ្រោះទៅក្នុងជំងឺនោះ
។ បទដ្ឋានវប្បធម៌ដែលមិនយល់ដឹងអំពីផ្លូវភេទនិងភាពបរិសុទ្ធ
របស់ស្ត្រីរារាំងឱកាស របស់គេក្នុងការទទួលបានខ្លួនពីគំនិតអំពីការ
ការពារខ្លួន។ អត្តសញ្ញាណនៃយេនឌ័រ ធ្វើអោយស្ត្រីមានការរំលោភ
ក្នុងការទទួលបានការពារប្រតិបត្តិរួមភេទប្រកបដោយសុវត្ថិភាពជាមួយដៃ
គូ ហើយការពឹងពាក់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងការភ័យខ្លាចកើតមានអំពើហិង្សា
ជំរុញអោយពួកគេយល់ច្រាម រួមភេទដោយមិនមានការការពារ។ ស្ត្រី
កំពុងមិនបានទទួលការការពារ និងការព្យាបាលដោយគ្រប់គ្រាន់ពីគ្រោះ
អ្វីដែលត្រូវទទួលនោះ ត្រូវបានគេដកហូតយកដោយផ្ទាល់ពីពួកគេ
ហើយអ្វី ដែលកំពុងផ្តល់អោយមិនអាចទទួលយកបាន និងមិនសមស្រប
តាមតំរូវការសុខភាពរបស់ពួកគេ ។ បទុកនៃការគាំពារសមាជិកទៅក្នុង

ចំណុចទី ៧៖
បញ្ឈប់ និងបន្ថយការរីករាល
ដាលនៃជំងឺអេដស៍/ហ៊ីវ
ចំណុចទី ៨៖
បញ្ឈប់ និងធ្វើមកាន់បន្ថយ
គ្រោះថ្នាក់នៃជំងឺគ្រុនចាញ់
និងជំងឺផ្សេងៗ

ក្រុមយុទ្ធក្រុមការងារនិងជំងឺអេដស៍/ហ៊ីវ

0764

គ្រួសាររបស់គេ និងសំរាប់ខ្លួនរបស់គេផ្ទាល់ បានសង្កត់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើគ្រួសារធ្វើអោយធ្លាក់ចូលទៅក្នុងភាពក្រីក្រ និងគ្មានចំណីអាហារ ខ្លះមិនជីវករស់នៅ ពីព្រោះស្ត្រីខ្លះឱកាសទទួលបានទុនធានសេដ្ឋកិច្ច ព្រមទាំងទទួលបានបំណងចិត្តយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ដោយសារគ្មានការគាំទ្រ ពីសង្គមសំរាប់អ្នកដែលកំពុងត្រូវការ ។ យុទ្ធសាស្ត្រ ឆ្លើយតបទៅនឹងវិបត្តិជំងឺអេដស៍បានឧបត្ថម្ភមិនបានដាក់ បញ្ចូលទស្សនៈយេនឌ័រនៅក្នុងការវាស់វែងទ្រង់ទ្រាយធំ ពីព្រោះស្ត្រីមិនមានឱកាសចូលរួមកម្មវិធីពេញលេញ ក្នុងការបង្កើតគោលនយោបាយជំងឺអេដស៍ទេ ។

អ្វីដែលសន្និសីទ CEDAW និងកិច្ចប្រជុំថែរក្សាជំងឺអេដស៍

ទំហំដ៏ទូលំទូលាយនៃគំរោងផែនការអនាគតរបស់សន្និសីទ CEDAW និងកិច្ចប្រជុំថែរក្សាអាចអនុវត្តបានក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងជំងឺហ៊ីវ/អេដស៍ បន្ថែមទៅនឹងគំរោងផែនការ អនាគតជាក់លាក់របស់គេ ទាក់ទងទៅនឹងការគាំពារសុខភាព ។ ដោយសារតែ វិសមភាពយេនឌ័រ និងជំងឺអេដស៍មានទំនាក់ទំនងគ្នាទៅវិញទៅមក តាមកំរិតខុសៗគ្នាជាច្រើន ការប្រឈមមុខចំពោះការកាត់បន្ថយការរីករាលដាលនៃជំងឺអេដស៍ ត្រូវការការអនុវត្ត លើគំរោងផែនការចំរុះនៅពេលជំនាន់ក្មេង ។ វិធានការ ត្រូវតែធ្វើឡើងលើវិស័យសមភាពសេដ្ឋកិច្ចរបស់ស្ត្រី និងការផ្តល់អំណាចសមភាពក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងទំនាក់ទំនងគ្រួសារ សេវាកម្មគាំពារសុខភាព ការលុបបំបាត់ចោលម្លូរគំរើហិង្សាដោយសារយេនឌ័រ ការកែប្រែផ្នត់គំនិតសង្គមវប្បធម៌ដែលផ្អែកលើយេនឌ័រ និង ការជំរុញការចូលរួមក្នុងនាករនយោបាយរបស់ស្ត្រី ។

CEDAW

- លុបបំបាត់ចោលនូវផ្នត់គំនិតសង្គម និងវប្បធម៌ និងការប្រតិបត្តិផ្នែកលើសមភាពយេនឌ័រ (មាត្រា ៥.a)
- លុបបំបាត់ចោលនូវរាល់ទម្រង់នៃអំពើហិង្សាផ្នែកលើយេនឌ័រទៅលើស្ត្រី (អនុសាសន៍ទូទៅលេខ១៤)
- លុបបំបាត់ចោលនូវការរើសអើងចំពោះស្ត្រីដើម្បីធានាសិទ្ធិស្មើគ្នារវាងបុរស និងស្ត្រីក្នុងការងារ (មាត្រា ១១)
- ធានាសិទ្ធិស្របច្បាប់ស្មើគ្នារវាងបុរស និងស្ត្រីទាក់ទងនឹងកិច្ចសន្យា និងទ្រព្យសម្បត្តិ (មាត្រា១៥)
- ធានានូវសិទ្ធិស្មើគ្នារវាងបុរស និងស្ត្រីក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងជីវិតគ្រួសារ (មាត្រា១៦)
- ធានានូវឱកាសស្មើគ្នារបស់ស្ត្រីក្នុងការទទួលបានសេវាគាំពារក្បាសុខភាព (មាត្រា១២.១)
- ចៀសវាងការរើសអើងចំពោះស្ត្រីនៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រថ្នាក់ជាតិសំរាប់ការការពារ និងការគ្រប់គ្រងជំងឺអេដស៍ (អនុសាសន៍ទូទៅលេខ ១៥)
- ធានាចំពោះស្ត្រីនូវសិទ្ធិចូលរួមក្នុងការបង្កើត និងការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយរបស់រដ្ឋាភិបាល និងមានមុខតំណែងសាធារណៈ និងអនុវត្តមុខងារសាធារណៈនៅគ្រប់ជំរាបថ្នាក់ ក្នុងរដ្ឋាភិបាល (មាត្រា៧.b)^៦

មេតិការម៉ែក្រីសំរាប់ប្រតិបត្តិ

- លុបបំបាត់ចោលនូវឥរិយាបថ និងការប្រតិបត្តិវប្បធម៌អវិជ្ជមានចំពោះម៉ែ (មិនដៅយុទ្ធសាស្ត្រ J.2)
- ធានាវិធានការដាក់បញ្ចូលគ្នាដើម្បីទប់ស្កាត់ និងលុបបំបាត់អំពើហិង្សាលើស្ត្រី (មិនដៅយុទ្ធសាស្ត្រ.D.1)
- លើកស្ទួយសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ចរបស់ស្ត្រី និងភាពម្ចាស់ការរួមទាំងឱកាសទទួលបានការងារ ធុនខ្ពស់ ការងារសមរម្យ និងការគ្រប់គ្រងលើធនធានសេដ្ឋកិច្ច (មិនដៅយុទ្ធសាស្ត្រ.F.1)
- បង្កើនឱកាសក្នុងជីវិតរបស់ស្ត្រីឱ្យទទួលបានការគាំពារសុខភាពសមរម្យ ដែលមានលទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ និងប្រកបដោយគុណភាព ព្រមទាំងទទួលបានព័ត៌មាននិងសេវាដែលពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ (មិនដៅយុទ្ធសាស្ត្រ .C.1)
- អនុវត្តនូវគំនិតផ្តួចផ្តើមឆ្លើយតបយេនឌ័រ ដើម្បីដោះស្រាយជំងឺឆ្លងតាមផ្លូវភេទ ជំងឺអេដស៍ និងបញ្ហាសុខភាពបន្តពូជ និងសុខភាពផ្លូវភេទ (មិនដៅយុទ្ធសាស្ត្រ.C.3)
- ធានាវិធានការដើម្បីធានាឱកាសស្មើគ្នារបស់ស្ត្រី និងការចូលរួមពេញលេញក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធអំណាច និងការធ្វើ សេចក្តីសំរេចចិត្ត (មិនដៅយុទ្ធសាស្ត្រ G.4)

ធានាទិស្តីអាករសិទ្ធិ

ដោយសារតែមានការបែងចែកធនធានតាម
យេនឌ័រ គ្រូក្នុងផ្នែកជាច្រើននៃពិភពលោកចាប់យក
ការទទួលខុសត្រូវចំពោះ ចំពោះការងារកសិកម្ម
ការដឹក រកប្រេង និងការផ្គត់ផ្គង់ចំណីអាហារ
ដល់ក្រុមគ្រួសាររបស់ពួកគេ ។ ការទូទាត់បរិស្ថាន

ចំណុចដៅទី ៩:
ដាក់បញ្ចូលគោលការណ៍នៃ
ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយ
និរន្តរភាពទៅក្នុងគោល
នយោបាយ និងកម្មវិធីប្រចាំ
ប្រទេស និងកាត់បន្ថយនូវការ
បាត់បង់ធនធានបរិស្ថាន ។

ចំណុចដៅទី ១០:
កាត់បន្ថយពាក់កណ្តាលនៃ
សមាមាត្រប្រជាជនរង ដែល
មិនមានទឹកស្អាតប្រើប្រាស់
ប្រកបដោយនិរន្តរភាព ។

ចំណុចដៅទី ១១:
សំរេចឱ្យបាននូវការពូតសាត់
សំខាន់ៗ ទៅក្នុងជីវិតរបស់
អ្នករស់នៅតាមសំណង់
អាណាចិបតេយ្យយ៉ាងហោច
ណាស់ ១០០លានដុល្លារក្រិម
ឆ្នាំ២០២០ ។

ការខ្វះឱកាសកាន់កាប់ និងគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិបណ្តោះអាសន្ន
ផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរទៅលើគ្រូ ។ ឧទាហរណ៍ ដោយសារធនធានដែលកំពុងតែ
ធ្វើឱ្យឱកាសទទួលបានការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាតកាន់តែថយចុះតិចទៅៗ ដូចជា
ការបំពុលបរិស្ថាន ការធ្វើឯកជនភ្នំបំផុតកម្មលើសេវាកម្មទឹក ការផ្តល់
សេវាកម្មអន់ថយនិងសម្ពាធពីកំណើនប្រជាជនរដ្ឋចុះតែកើនច្រើនឡើង
នោះ បន្តកំពុងចុះចាត់ទៅលើគ្រូកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរឡើងៗ ។ គ្រូក្រីក្រ
និង កុមារ (ជារឿយៗក្មេងស្រី) កំពុងតែធ្វើដំណើរ យ៉ាងឆ្ងាយចេញពីផ្ទះ
ស្វែងរកប្រភពទឹក ដែលនាំឱ្យពួកគេធ្លាក់ចូលទៅក្នុងអំពើហិង្សា (ការ
បៀតបៀន) បង្កើននូវថ្លៃធ្វើការដែលមានរួចហើយកាន់តែវែងឡើង និង
កាត់បន្ថយជោគជ័យ ដែលពួកគេត្រូវទំនិចអាហារ និងរកប្រាក់ចំណូល
កាន់តែតិច ។ ក្មេងស្រី ទាំងឡាយត្រូវបង្ខំចិត្តបោះបង់មោលសាលារៀនឱ្យ
ជួយដឹកទឹក ។ ជាជំរើសចុងក្រោយ គ្រូទាំងនោះបង្ខំចិត្ត ប្រើប្រាស់ទឹកកខ្វក់
តុលាការមិនប្រើប្រាស់ ហើយភ័យខ្លាចបែងចែកដល់អាជ្ញាធិការ និង
សុខភាពគ្រួសារ ។ លើសពីនេះទៅទៀត មេរោគហ៊ីវ/អ៊ីដអេដស៍ បាន
វាយលុកទៅក្នុងសមាជិកគ្រួសារ ដោយមិនមានឱកាស សមស្របទទួលបាន
ទឹកប្រើប្រាស់តាមតម្រូវការ ដើម្បីថែរក្សាសុខភាពនៅក្នុងគ្រួសារអាច
ធ្វើអោយសមត្ថភាពរបស់គ្រូ ដែលធ្វើជាអ្នកមើលថែទាំការចុះថយថយ

ធានានិរន្តរភាពបរិស្ថាន

ឬបាត់បង់ទាំងស្រុង ហើយ បង្កើនអត្រាស្លាប់ដោយសារ ជំងឺធាតុ ។

តាមរយៈការទទួលខុសត្រូវរបស់ពួកគេទាក់ទិននឹងធនធានបរិស្ថានសំខាន់ៗ គ្រូវិទ្យាបានអភិវឌ្ឍ បង្កើនចំណេះដឹងដ៏មានតម្លៃអំពីនិរន្តរភាពបរិស្ថាន និងដើរតួជាស្នូលសំខាន់ដល់អាយុជីវិតនៃបរិស្ថាន របស់ពួកគេ ។ ទោះបីជា យ៉ាងណាក៏ដោយ វិសមភាពយេនឌ័រនិងការរើសអើងបានដកហូតអំណាចនៃការ សម្រេចចិត្តដ៏ចាំបាច់ពីគ្រូវិទ្យា មិនឱ្យឈានទៅជួយសម្រេចគោលដៅទី៧បាន ។ គ្រូវិទ្យាបានតែបដិសេធឱកាស ទទួលបានព័ត៌មាន បច្ចេកវិទ្យា និងធនធានទាំងឡាយ ដែលធ្វើអោយពួកគេអាចចូលរួមនៅក្នុងការប្រតិបត្តិប្រកបដោយនិរន្តរភាពខាងបរិស្ថាន ឱ្យបានកាន់តែច្រើនថែមទៀត គុណហេរណ៍ ដូចជានៅក្នុងប្រទេស ទាំងឡាយដែលគេមិនបានធានាការការពារសិទ្ធិ របស់គ្រូវិទ្យា ភាពជាម្ចាស់ កាន់កាប់ដីធ្លី ជាដើម ។ ដូច ដែលក្រុមដោះស្រាយការងារសហស្សវត្សរ៍ ស្តីអំពី បរិស្ថានបានបញ្ជាក់ស្រាប់ " នៅពេលដែលគ្រូវិទ្យានិរន្តរ ចំណេះដឹង មធ្យោបាយ ឬសិទ្ធិអំណាច ដើម្បីគ្រប់គ្រង ធនធានធម្មជាតិ ដែលពួកគេតឹងផ្អែកដោយផ្ទាល់ ការទូទាត់ធនធានទាំងឡាយនេះកើតឡើងមានកាន់តែច្រើន ។ ការខ្វះការគ្រប់គ្រងដោយផ្ទាល់ទៅ លើធនធានទាំងនេះ ឆ្លុះបញ្ចាំងអោយឃើញ ថាគ្រូវិទ្យា និងទស្សនៈរបស់ពួកគេ នៅតែមានការខ្វះខាត នៅ គ្រប់ផ្នែកនៃការបង្កើតគោលនយោបាយ និងការសំរេចចិត្ត នៅដំបាប់ផ្នែក ទទួលខុសត្រូវលើការគ្រប់គ្រង ការអភិរក្ស និងការត្រួតពិនិត្យ បរិស្ថាននិងធនធានធម្មជាតិ ។

អ្វីដែលសន្និសីទ CEDAW និងកិច្ចប្រជុំបំប៉ន រដ្ឋាភិបាលត្រូវធ្វើឱ្យបាន

ក្រោមសម័យប្រជុំ CEDAW និងកិច្ចប្រជុំបំប៉ន រដ្ឋាភិបាលត្រូវតែធានាថា គ្រូវិទ្យា ពិសេសគ្រូវិទ្យាជនបទ ចូលរួមនៅក្នុងការសំរេចចិត្តនៅគ្រប់កំរិតដែលទាក់ទងទៅនឹងនិរន្តរភាពនៃបរិស្ថាន និងធានាថា ការប្រយោជន៍ និងទស្សនៈរបស់គ្រូវិទ្យា ត្រូវឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យបានសមស្របនៅក្នុងគោលនយោបាយ និងវិធីសាស្ត្រទាំងអស់ ដែលបានអនុម័ត ។ លើសពីនេះទៀត រដ្ឋាភិបាលត្រូវធានាថាគ្រូវិទ្យាមានឱកាស និង ការគ្រប់គ្រងលើធនធានបរិស្ថាន សំខាន់ៗមួយចំនួនដូចជាទឹក និងដីធ្លី ដែលត្រូវការជាចាំបាច់ ទាំងកិច្ច ការពារគ្រូវិទ្យាជនបទនៃការបាត់បង់បរិស្ថានទាំងការបង្កលក្ខណៈអោយពួកគេទាតិវិធានការចាំបាច់ កែលម្អបរិស្ថានរបស់គេ ។

CEDAW

- យកចិត្តទុកដាក់ទៅលើបញ្ហាសំខាន់ៗដែលស្ត្រីទៅតាមតំបន់ដាច់ក្រយាងដូចប្រទេសនិងតួនាទីសំខាន់ៗ ដែល ស្ត្រីតាមទីជម្រកអនុវត្តនៅក្នុងជីវភាពសេដ្ឋកិច្ចគ្រួសាររបស់ពួកគេ (មាត្រា១៤.1)
- ធានាសិទ្ធិរបស់ស្ត្រីក្នុងការទូលំទូលាយបឋមចាត់អនុវត្ត ខ្លួនគ្រោងអភិវឌ្ឍន៍នៅគ្រប់កំរិត (មាត្រា ១៤.២.b)
- ធានាថាស្ត្រីជនបទទទួលបាននូវឥរិយាបថសិក្ខា និងប្រាក់កម្ចី បរិក្ខារម៉ាស៊ីន បច្ចេកវិទ្យាសមស្រប និង ការអនុវត្តន៍ប្រកបដោយសមធម៌ស្ទើរគ្នាក្នុងការចាត់ចែងដីធ្លី និងការកែទម្រង់ដីកសិកម្មព្រមទាំងគំរោងការសង់ទីលំនៅលើដី (មាត្រា១៤.២.g)
- ធានាឱ្យបានថា ស្ត្រីតាមជនបទដាច់ស្រយាលបានទទួលផលប្រយោជន៍ពីស្ថានភាពរស់នៅពេញលេញ ជាពិសេសទាក់ទងនឹងផ្ទះលំនៅដ្ឋាន អាម៉ាម៉ាយអគ្គិសនី និងការផ្គត់ផ្គង់ទឹក ព្រមទាំងការដឹកជញ្ជូន និងតមនាគមន៍ (មាត្រា១៤.២.h)

វេទិកាបើកវិទ្យាស័ក្ខប្រតិបត្តិ

- អោយស្ត្រីបានចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងការសំរេចចិត្តទាក់ទងនឹងបរិស្ថាននៅគ្រប់កំរិត (មិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រ K.1)
- ដាក់បញ្ចូលការងារ និងទស្សនៈយេនឌ័រទៅក្នុងគោលនយោបាយនិងកម្មវិធីសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍យូរអង្វែង (មិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រ K.2)
- ពង្រឹង ឬបង្កើតយន្តការនៅតាមកំរិតជាតិ តំបន់ និងអន្តរជាតិដើម្បីចាត់ប្រមាណមើលនូវផលប៉ះពាល់ពីការអភិវឌ្ឍន៍និងគោលនយោបាយបរិស្ថានទៅលើស្ត្រី (មិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រ K.3)

កម្រិតភាពជាដៃគូ ពិភពលោកដើម្បី ការអភិវឌ្ឍន៍

ការដាក់បញ្ចូលគោលដៅសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍
ភាពជាដៃគូសកល ត្រូវតែទាញការម្នាក់ដៃគូ
អភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ទៅលើបរិបទសេដ្ឋកិច្ចនិងនយោបាយ
ដែលប្រទេសនីមួយៗនិរន្តរ៍ ដើម្បីសំរេច
អោយបាននូវគោលដៅ អភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ។

- ចំណុចទី ១២ : រៀបចំបទដ្ឋានទៀតនូវប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ និងពាណិជ្ជកម្មដែលមិនរឹងមាំអាចប៉ាន់ប្រមាណបានដោយពឹងផ្អែកលើច្បាប់ និងការបើកឱកាស ។
- ចំណុចទី ១៣ : សហការជាមួយក្រុមហ៊ុនឱសថដែលអាចផ្តល់ឱ្យសង្គមចាំបាច់ និងគំរោងថែទាំសុខដល់ប្រជាជននៅក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ ។
- ចំណុចទី ១៤ : សហការជាមួយផ្នែកឯកជនដើម្បីទាញផលប្រយោជន៍ពីបច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ ជាពិសេសបច្ចេកវិទ្យាសំខាន់ៗ និងព័ត៌មាន ។

សុទ្ធត្រឹកតែដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ដែលមានឥទ្ធិពលលើសកលលោករាប់ទាំងស្ថាប័ន ពាណិជ្ជកម្ម និងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៃរដ្ឋាភិបាល ម្ចាស់ទុន និងប្រព័ន្ធរដ្ឋការសហប្រជាជាតិ ព្រមទាំងវិស័យឯកជនត្រូវយោងសកម្មក្នុងការថែរក្សាបរិបទសេដ្ឋកិច្ចសង្គម សំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍នោះទើបដំណើរការសហប្រតិបត្តិការទាំងមូលមិនមានការជំរាមកំហែង ។ វាមិនអាចឲ្យសង្គមទុកចោលទេការប្តេជ្ញាចិត្តដែលរដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសនីមួយៗធ្វើឡើង ដើម្បីអនុវត្តនូវការផ្លាស់ប្តូរដែលកំណត់ដោយគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ហើយកិច្ចការទាំងអស់នោះនៅតែមិនអាចបំពេញបានទេប្រសិនបើទទួលបានការ គាំទ្រភាពបត់បែននៃការបង្កើតគោលនយោបាយនៅតែខ្លះខាត ។

ការប្រយោជន៍នៃបរិបទទំនាក់ទំនងចំពោះជាសក្តានុពលរវាងយុទ្ធសាស្ត្រដែលទាមទារដើម្បីសំរេច អោយបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ហើយនឹងប្របណ្តនៃការបង្កើតគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចនិងពាណិជ្ជកម្ម នៅកំរិតជាតិ និងពិភពលោក រួមទាំងយុទ្ធសាស្ត្រនៃការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។ ឧទាហរណ៍ បើសិនជា ការសំរេចចិត្ត ត្រូវធ្វើឡើងក្នុងកំរិតជាតិ និងកំរិតពិភពលោក ទាក់ទងនឹងការទទួលបានយុទ្ធសាស្ត្រជា

ព្រឹត្តិការណ៍ជាតិស្តីពីសិទ្ធិស្ត្រី

ប្រាក់ដែលមិនបានផ្តល់ផលចំណេញដល់ផលិតផលកសិកម្មរបស់ស្ត្រីក្រីក្រនោះទេ ហើយគ្រាន់តែជំរុញ គំរោងឯកជនការុបនិយកម្ម ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែង បើតម្លៃទឹកនៅតែមានកម្រិតខ្ពស់លក់ដូរស្ត្រីក្រីក្រ នោះមានន័យថា ស្ត្រីមិនបានទទួលបានផលចំណេញអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស សំរាប់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ នោះទេ ពោះបីមានការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ពីសមត្ថភាពនៅតាមថ្នាក់ជាតិ ក៏មិនអាចសំរេចគោលដៅ អភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍បានដែរ ។ គេត្រូវតែសង្កត់ធ្ងន់ផងដែរ ពីការទទួលខុសត្រូវរបស់រដ្ឋាភិបាល ក្រោមគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ដែលត្រូវមានកាតព្វកិច្ចលើកស្ទួយសិទ្ធិមនុស្សរបស់ស្ត្រី និងលុប បំបាត់នូវទម្រង់នៃវិសមភាពយេនឌ័រដែលបានគូសបញ្ជាក់ ក្នុងឯកសារនេះ ។ សំរាប់មូលហេតុនេះផងដែរ ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និងនយោបាយដ៏ទូលំទូលាយ ដែលធ្វើអោយ រឹតតែរឹតទៅមុខនៅក្នុងឯកសារអន្តរ ជាតិ ត្រូវតែបង្កើនការយល់ដឹងលើសិទ្ធិមនុស្សរបស់ស្ត្រី ជាជាងគ្រាន់តែចាត់ទុកថា ជាឧបសគ្គនោះ ។ ភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់ស្ត្រី និងការដាក់បញ្ចូលទស្សនៈសិទ្ធិមនុស្សជាស្ត្រីនៅក្នុងអន្តរជាតិមានសារៈ សំខាន់ខ្លាំងណាស់ ក្នុងការធានានូវការសំរេចចិត្តត្រឹមត្រូវ ដែលត្រូវធ្វើឡើង ។

អ្វីដែលសន្និសីទ CEDAW និងកិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំអន្តរជាតិ

អ្នកជំនាញសិទ្ធិមនុស្សកំពុងបង្កើនការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះការទទួលខុសត្រូវដែលស្ថាប័ន ពាណិជ្ជកម្ម និង ហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ ស្ថិតក្រោមស្តង់ដារសិទ្ធិមនុស្សដូចជាសន្និសីទ CEDAW ។ ក្រៅ ពីនេះពួកគេបានគូសបញ្ជាក់ថា រដ្ឋាភិបាលមិនគ្រាន់តែមានកាតព្វកិច្ចចំពោះប្រជាពលរដ្ឋរបស់គេក្រោម សន្និសីទសិទ្ធិមនុស្សប៉ុណ្ណោះទេ រដ្ឋាភិបាលដែលមានអំណាចបោះឆ្នោតផ្ទៃក្នុង និងផ្តល់មូលនិធិទៅដល់ ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ ត្រូវអោយគោរព ការពងចិត្តចំពោះសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងបរិបទនេះផងដែរ ។ កិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំបង្គំយ៉ាងទទួល អោយរដ្ឋាភិបាល ចាត់វិធានការសមស្របក្នុងការត្រួតពិនិត្យលើសមភាព យេនឌ័រក្នុងសកម្មភាពរបស់ពួកគេនៅក្នុងអន្តរជាតិ ។ លើសពីនេះទៅទៀតទាំងសន្និសីទ CEDAW និងកិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំ បញ្ចូលគំរោងផែនការរឹងមាំ ដែលទាមទារ កិច្ចប្រតិបត្តិការ ដើម្បីធានាថាស្ត្រីនិង ទស្សនវិស័យរបស់ស្ត្រី ដើរតួយ៉ាងសំខាន់ នៅក្នុងការសំរេចចិត្ត ផ្នែកនយោបាយគ្រប់កំរិតទាំងអស់ ។

CEDAW

- ធានាដល់ស្ត្រីទូទាំងពិភពលោក ដើម្បីធ្វើជាតំណាងរបស់រដ្ឋាភិបាលរបស់ពួកគេនៅក្នុងអង្គការជាតិ និងចូលរួមក្នុងកិច្ចការអង្គការអន្តរជាតិ (មាត្រា ៨)
- ធានាដល់ស្ត្រីទូទាំងពិភពលោកនៅក្នុងការបង្កើត និងការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយរដ្ឋាភិបាល និងកាន់កាប់ ការិយាល័យសាធារណៈ និងប្រកាន់យកទូរមុខនាមសាធារណៈនៅគ្រប់កំរិតរបស់រដ្ឋាភិបាល (មាត្រា ៧.៦)
- ធានាដល់ស្ត្រីទូទាំងពិភពលោកនៅក្នុងអង្គការ និងសមាគម មិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលទាក់ទងនឹងអាយុជីវិត នយោបាយរបស់ប្រទេសជាតិជាសាធារណៈ (មាត្រា ៧.៤)
- ធានាដល់ស្ត្រីជំនួបទូទាំងពិភពលោកក្នុងការពិភាក្សា និងការអនុវត្តន៍នៃគំរោងផែនការអភិវឌ្ឍន៍នៅគ្រប់កំរិត (មាត្រា ១៤.២.១)

ទេសភាពបំភ្លឺសំរាប់ប្រតិបត្តិ

- ពិនិត្យមើលឡើងវិញ អនុម័ត និងថែរក្សាគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចខ្លាំង និងយុទ្ធសាស្ត្រនៃការអភិវឌ្ឍន៍ ដែលអាចដោះស្រាយទូទាំងការអភិវឌ្ឍន៍ និងការទិញទំនិញប្រែប្រួលរបស់ស្ត្រីក្នុងភាពក្រីក្រ (មើលដៅយុទ្ធសាស្ត្រ A.1)
- ចាត់វិធានការ ដើម្បីធានាទូទាំងពិភពលោករបស់ស្ត្រី និងការចូលរួមពេញលេញនៅក្នុងវេទនាសម្ព័ន្ធអំណាច និងការលំដាប់ចិត្ត (មើលដៅយុទ្ធសាស្ត្រ G.1)

ធនធានព័ត៌មាននានាសម្រាប់កម្ពុជា

CEDAW concluding comments and government reports for each country can be found at:

<http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw>

The CEDAW Committee's General Recommendations can be found at:

<http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/recommendations.htm>

Summaries of the CEDAW sessions for each country can be found at:

<http://www.hri.ca/fortherecord2003/index.htm>

Country reports on follow-up measures taken to Beijing and Beijing +5 can be found at:

<http://www.un.org/womenwatch/daw/Review/responses.htm>

Documents relating to Beijing +5 can be found at:

<http://www.un.org/womenwatch/daw/followup/beijing+5.htm>

Documents relating to Beijing +10 can be found at:

<http://www.un.org/womenwatch/daw/csw/49sess.htm>

The reports of the Millennium Taskforces can be found at:

<http://www.unmillenniumproject.org/html/doc%20and%20reports.shtml>

National MDG reports can be found at:

http://www.undp.org/mdg/country_regionalreports.html

A wide range of resources on gender equality and the MDGs can be found at:

<http://www.mdgender.net/>

Millennium Project Task Force on Child Health and Maternal Health. 2004. Interim Report.

New York: Millennium Project.

<http://www.unmillenniumproject.org/html/tf4docs.shtml>

Millennium Project Task Force on Education and Gender Equality. 2004. Interim Report: From Promises to Action: Recommendations for Gender Equality and the Empowerment of Women.

New York: Millennium Project.

<http://www.unmillenniumproject.org/html/tf3docs.shtml>

Millennium Project Task Force on Environmental Sustainability. 2004. Interim Report.

New York: Millennium Project.

<http://www.unmillenniumproject.org/html/tf6docs.shtml>

Millennium Project Task Force on Poverty and Economic Development. 2004. Interim Report: An Enhanced Strategy for Reducing Poverty by the Year 2015.

New York: Millennium Project.

<http://www.unmillenniumproject.org/html/tf1docs.shtml>

United Nations Development Fund for Women. 2002. Progress of the World's Women 2002: Gender Equality and the Millennium Development Goals.

New York: UNIFEM.

<http://www.unifem.org/index.php?f page pid=10>

United Nations Development Fund for Women. 2001. Turning the Tide: CEDAW and the Gender Dimensions of the HIV/AIDS Pandemic.

New York: UNIFEM.

<http://www.unifem.org/index.php?f page pid=33>

United Nations Development Programme. 2003. Human Development Report 2003. New York: Oxford University Press.

<http://hdr.undp.org/reports/global/2003/>

United Nations Development Programme. 2003. Millennium Development Goals: National Reports Through a Gender Lens. New York: UNDP.

http://www.mdgender.net/resources/monograph_detail.php?MonographID=8

Women's Environment and Development Organization. 2004. Women's Empowerment, Gender Equality and the Millennium Development Goals: A WEDO Information and Action Guide. New York: WEDO.

<http://www.wedo.org/>

United Nations Development Fund for
Women (UNIFEM)
304 East 45th Street, 15th Floor
New York, NY 10017
USA
Tel:(212) 906-6400
Fax:(212) 906-6705
E-mail: unifem@undp.org
Website: www.unifem.org

Federal Ministry for Economic
Cooperation and Development (BMZ)
Friedrich-Ebert-Allee 40
D - 53113 Bonn
Germany
Website: www.bmz.de

Deutsche Gesellschaft für
Technische Zusammenarbeit (GTZ)
GmbH
Postfach 5180
D - 65726 Eschborn
Germany
Website: www.gtz.de/women_law